

EXAMENREGLEMENT

Cohorten

VMBO: 2019-2021

HAVO: 2019-2021

VWO: 2019-2022

Schooljaar 2019-2020

Hulst, 1 oktober 2019

INHOUD

I	ALGEMENE BEPALINGEN.....	1
1.	Inleiding	1
2.	Begripsbepalingen	1
3.	Afnemen eindexamen.....	4
4.	Indeling eindexamen	4
5.	Onregelmatigheden	5
II	INHOUD VAN HET EXAMENPROGRAMMA.....	8
6.	inhoud.....	8
III	REGELING VAN HET SCHOOLEXAMEN	8
7.	Geheimhouding	8
8.	Gang van zaken tijdens het SCHOOLexamen	8
9.	Verhinderings tijdens het SCHOOLexamen	10
IV	SCHOOLEXAMEN VMBO	12
G1	Begrippen.....	12
G2	Algemene bepalingen.....	12
G3	Beoordeling schoolexamen	13
G4	Mededeling resultaten.....	14
G5	Beroep tegen beoordeling en recht op inzage	15
G6	Bewaren en beheren van het examendossier.	15
G7	Controle en afsluiting schoolexamen.	15
G8	Geldigheid van de behaalde resultaten.....	15
G9	Herkansen en herexamen van het schoolexamen.	17
G10	Afspraken over praktische opdrachten	17
G11	Afspraken over het handelingsdeel	18
G12	Bijzondere vakken.....	19
G13	Resultaten schoolexamen.....	19
V	SCHOOLEXAMEN HAVO en VWO	20
Z1	Begrippen.....	20
Z2	Algemene bepalingen.....	20
Z3	Beoordeling schoolexamen	21
Z4	Mededeling resultaten.	22
Z5	Beroep tegen beoordeling en recht op inzage.....	22
Z6	Bewaren en beheren van toetsen uit het examendossier.....	23
Z7	Controle en afsluiting schoolexamen.	23
Z8	Geldigheid van de behaalde resultaten.....	23
Z9	Herkansen en herexamen van het schoolexamen.	24

Z10	Afspraken over toetsen.....	25
Z11	Afspraken over praktische opdrachten.....	25
Z12	Afspraken over het profielwerkstuk.....	26
Z13	Afspraken over het handelingsdeel.....	27
Z14	EXTRA Afspraken over ABSENTIE BIJ en inhalen van ONDERDELEN VAN HET SCHOOLEXAMEN.....	28
VI	CENTRAAL EXAMEN.....	29
1.	Gecommitteerden (Artikel 36. eindexamenbesluit)	30
2.	Tijdvakken en afneming centraal examen (Artikel 37. Eindexamenbesluit).....	30
3.	centraal examen in eerder leerjaar (Artikel 37a. eindexamenbesluit)	31
4.	Opgave kandidaten centraal examen (Artikel 38. eindexamenbesluit).....	31
5.	Regels omtrent het centraal examen (Artikel 40. eindexamenbesluit).....	31
6.	Fraude tijdens het centraal examen	32
10.	Beoordeling centraal examen (Artikel 41. eindexamenbesluit).....	36
11.	Beoordeling centraal examen cspe (Artikel 41a. eindexamenbesluit).....	36
12.	Vaststelling score en cijfer centraal examen (Artikel 42. eindexamenbesluit).....	37
13.	Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen (Artikel 43. eindexamenbesluit).....	37
14.	Onvoorziene omstandigheden centraal examen (Artikel 44. eindexamenbesluit).....	37
15.	Verhinderung centraal examen (Artikel 45. eindexamenbesluit).....	38
16.	Gang van zaken tijdens het eindexamen	38
VII	Uitslag, herkansing en diplomering	41
1.	Eindcijfer eindexamen (Artikel 47. eindexamenbesluit).....	41
2.	Vaststelling uitslag (Artikel 48. eindexamenbesluit).....	41
3.	Uitslag eindexamen leerwegen vmbo (artikel 49. eindexamenbesluit)	42
4.	Uitslag eindexamen vwo en havo (artikel 50. eindexamenbesluit)	44
5.	Voorschriften judicium cum laude (artikel 52a. eindexamenbesluit)	44
6.	Herkansing centraal examen	46

7. Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen in zelfde vak op hoger niveau (Artikel 51a. eindexamenbesluit)	47
8. Diploma en cijferlijst (artikel 52. eindexamenbesluit)	47
9. Atheneumdiploma aan een gymnasiumkandidaat (Artikel 52b. eindexamenbesluit)	49
10. Voorlopige cijferlijst (Artikel 52c. eindexamenbesluit)	49
11. Certificaat en cijferlijst (Artikel 53. eindexamenbesluit)	50
12. Duplicaten, afgifte verklaringen en vervangende opleidingsdocumenten (Artikel 54. eindexamenbesluit)	51
VIII OVERIGE BEPALINGEN	51
1. Afwijking wijze van examineren (Artikel 55. eindexamenbesluit)	51
2. Gegevensverstrekking (Artikel 56. eindexamenbesluit)	52
3. Bewaren examenwerk (Artikel 57. Eindexamenbesluit)	53
4. Afwijkende inrichting examen (Artikel 58. eindexamenbesluit)	53
5. Spreiding voltooiing eindexamen (Artikel 59. eindexamenbesluit)	53
6. Hardheidsclausule (Artikel 60. eindexamenbesluit)	54
VIV Slot- en overgangsbepalingen	54
bijlages	56
1. Toegestane hulpmiddelen bij het examen	56

TOELICHTING VOORAF

De gehele examenregeling bestaat uit:

- het door de minister vastgestelde *Eindexamenbesluit VO* (vwo-havo-vmbo);
- het door het bevoegd gezag vastgestelde *Examenreglement* (een algemeen gedeelte waarin regels staan voor het schoolexamen (SE) en het Centraal Examen (CE));
- het jaarlijks ook door het bevoegd gezag vastgestelde *Programma van Toetsing en Afsluiting* (PTA) (een vakinhoudelijk gedeelte, waarin de leerstof voor alle vakken is beschreven met daarbij de wijze van toetsen van alle onderdelen van het schoolexamen en hun weging, almede de herkansingsregels);
- zo nodig door de schoollocatie vastgestelde praktische (huis)regels en protocollen die gelden als aanvullende regeling voor de examens.

Het Examenreglement en het PTA staan vanaf 1 oktober 2019 op de website van de school onder de kop “Regelingen en voorschriften” (link te vinden via de kop “Algemeen”). Daarnaast zijn beide documenten in Magister te vinden.

De hiernavolgende tekst is het **Examenreglement** vastgesteld door het bevoegd gezag van het Reynaertcollege Hulst. Hiermee voldoen we aan de verplichting uit het Eindexamenbesluit VO, artikel 31, lid 1.

Het Examenreglement vormt de verbinding tussen enerzijds wet- en regelgeving en overheidsvoorschriften en de schoolinterne regelgeving anderzijds. Het is als zelfstandig document leesbaar, maar in geval van onduidelijkheid of waar het leidt tot interpretaties strijdig met de betreffende wet- en regelgeving, zijn de teksten van de overheidsvoorschriften bepalend. In alle gevallen waarin noch de Wet, noch het Eindexamenbesluit, noch een Beleidsregel van de Inspecteur-generaal van het onderwijs, noch dit Examenreglement voorziet, beslist het bevoegd gezag, zijnde de sectordirecteuren.

Het Examenreglement is opgebouwd in dezelfde volgorde als het Eindexamenbesluit; bij ieder artikel is voor zover mogelijk een verwijzing naar het bijbehorende artikel uit het Eindexamenbesluit opgenomen.

In het Eindexamenbesluit is een aantal bevoegdheden rechtstreeks aan de ‘directeur’ toegekend. Er zijn ook bevoegdheden die het Eindexamenbesluit toekent aan ‘het bevoegd gezag’. *Op grond van het managementstatuut zijn alle bevoegdheden het eindexamen betreffende gemandateerd aan de rector (havo/vwo) of de directeur (vmbo).*

Alle leerlingen in de bovenbouw wordt een Examenreglement en het toepasselijk PTA (programma van toetsing en afsluiting) digitaal ter beschikking gesteld. Het Eindexamenbesluit zelf ligt voor leerlingen en ouders ter inzage op school bij de door rector aangeduide examensecretaris. Dit is eveneens te raadplegen via www.examenblad.nl.

*Vanwege de leesbaarheid is in dit reglement gekozen voor de mannelijke aanduiding.
Overal waar hij/hem staat, kan ook zij/haar gelezen worden.*

VOORWOORD

Beste leerling,

Voor je ligt het *Examenreglement* voor de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 voor het vmbo en de havo en 2019-2020 tot en met 2021-2022 voor het vwo.

Het eindexamen van vmbo begint in het derde leerjaar. Voor havo en vwo begint het in het vierde leerjaar. Het eindexamen bestaat uit een schoolexamen (SE) en een centraal examen (CE).

In dit document vind je het examenreglement dat onze school hanteert bij het afnemen van het eindexamen. Dit examenreglement is een erg belangrijk stuk. Het geeft aan welke rechten en plichten de school kent en welke jij als examenkandidaat hebt. Met sommige beschreven situaties kun je onverwacht te maken krijgen. Het zou vervelend zijn als blijkt dat je de betreffende regelingen niet kent. Lees deze tekst dus goed door.

Bij dit document hoort ook een ander document: het *Programma van Toetsing en Afsluiting* (PTA) van alle vakken. In het PTA vind je een overzicht van de eisen die voor het examen bij de verschillende vakken aan je gesteld worden. Die eisen kun je bij onduidelijkheid of vragen het best met je docent/examinator bespreken. In dat programma kun je ook lezen welke delen van het schoolexamen wanneer plaatsvinden en welke herexamenmogelijkheden er zijn. Bovendien wordt bij elk vak afzonderlijk aangegeven hoe de weging van de toetsen/opdrachten is ten aanzien van het schoolexamen. Ook dit document bevat dus uiterst belangrijke informatie.

Zo is het belangrijk om te weten dat het schoolexamen voor sommige vakken bij het vmbo al in het derde leerjaar kan starten en bij havo en vwo al in het vierde leerjaar. Een enkel vak wordt dan zelfs al afgesloten, d.w.z. dat het eindcijfer voor dat vak dan al vaststaat voor je eindlijst. Je neemt dit dan mee naar het eindexamenjaar en het gaat straks mede je eindcijfer en het resultaat van het schoolexamen bepalen en de uiteindelijke uitslag!

Belangrijk om te vermelden is dat je pas mag deelnemen aan het centraal examen, indien je het schoolexamen volledig hebt afgerond.

Het volledige PTA staat vanaf 1 oktober van elk jaar op de website van de school. Zorg dat je goed weet, wat erin staat, zodat je weet wat er van je verwacht wordt. Ook dat hoort bij een goede examenvorbereiding.

Tot slot wenst de schoolleiding je, mede namens je docenten en alle andere medewerkers, heel veel succes toe met je examens.

De schoolleiding

I ALGEMENE BEPALINGEN

1. INLEIDING

- 1.1. De rector stelt daartoe gemandateerd door het College van Bestuur een Examenreglement vast. Het bevat in elk geval de maatregelen, bedoeld in artikel 5 van het Eindexamenbesluit en regels met betrekking tot de organisatie van het eindexamen en de gang van zaken tijdens het eindexamen.
- 1.2. De rector stelt jaarlijks voor 1 oktober een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) vast per leerjaar. In het programma wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst, de verdeling van de examenstof over de toetsen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, alsmede de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
- 1.3. Het College van Bestuur mandateert de uitvoering van het Examenreglement aan de rector / directeur.
- 1.4. Het Examenreglement en het Programma van Toetsing en Afsluiting worden door de rector voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie en uitgereikt aan de kandidaten.
- 1.5. Het Examenreglement is vastgesteld door het bevoegd gezag en ter instemming voorgelegd aan de medezeggenschapsraad.
- 1.6. Deelitems uit dit reglement zijn mogelijk onderwerp van wijziging via een traject langs PMR en MR.

2. BEGRIPSBEPALINGEN

2.1 In dit reglement wordt verstaan onder:

- **examenreglement:** het reglement voor het afnemen van het schoolexamen en het centraal examen, vastgesteld door het College van Bestuur
- **schoolleiding:** onder schoolleiding wordt verstaan: het College van Bestuur, dan wel leden van het managementteam, die door het College van Bestuur voor bepaalde taken gemandateerd zijn.
- **ouders:** de ouder(s)/verzorger(s).
- **examinator:** de docent die is belast met het afnemen van het examen in een vak.
- **profielwerkstuk:** een werkstuk, inclusief een presentatie, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in de desbetreffende sector. het heeft betrekking op een thema uit de sector waarin de kandidaat onderwijs volgt.

- **praktische opdracht:** een toets waarbij vaardigheden getoetst worden in combinatie met leerstof uit de overige exameneenheden.
- **handelingsdeel:** praktijkopdrachten van verschillende vakspecifieke of vakoverschrijdende onderdelen, die kunnen bestaan uit deelname aan activiteiten en een mondelinge of schriftelijke reflectie daarop.
- **staatsexamencommissie:** de commissie belast met afnemen van het eindexamen in het derde tijdvak.
- **gecommitteerde:** een gecommitteerde als bedoeld in artikel 36 van het eindexamenbesluit;
- **eindexamen:** een examen in de in de artikelen 11 tot en met 25 van het eindexamenbesluit voorgeschreven vakken dan wel een aantal deeleindexamens dat te samen een eindexamen vormt;
- **schoolexamen:** de onderdelen van het (eind)examen, waarvoor de school de opgaven aanlevert;
- **centraal examen:** de (eind)examens die landelijk worden afgelegd en centraal worden bepaald.
- **examendossier:** het schoolexamen voor het v.w.o. en het h.a.v.o. en het v.m.b.o. bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm;
- **vakken:** vakken, deelvakken, intrasectorale programma's en andere programmaonderdelen;
- **toets:** een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht;
- **deeleindexamen:** een examen in één of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken;
- **examencommissie:** commissie gevormd uit personeelsleden uit de school, minimaal bestaande uit een voorzitter en een secretaris;
- **herkansing:** het opnieuw dan wel alsnog deelnemen aan een onderdeel/-delen van het centraal examen of het schoolexamen;
- **herexamen:** het opnieuw dan wel alsnog deelnemen aan door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma;
- **examenstof:** de aan de kandidaat te stellen eisen

Gebruikte afkortingen

- VWO voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
- HAVO hoger algemeen vormend onderwijs
- VMBO voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
- BL basisberoepsgerichte leerweg
- KL kaderberoepsgerichte leerweg
- TL theoretische leerweg

- SE schoolexamen
- CE centraal examen
- CSE centraal schriftelijk examen
- CPE centraal praktisch examen
- CSPE centraal schriftelijk en praktisch examen

3. AFNEMEN EINDEXAMEN

- 3.1. De rector/directeur en de examinatoren van een school voor voortgezet onderwijs nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen of deeleindexamen af.
- 3.2. Het College van Bestuur stelt een examencommissie in, die bestaat uit:
- de teamleiders als voorzitter van het eindexamen;
 - De directeur van een school voor voortgezet onderwijs wijst een van de personeelsleden van de school aan tot secretaris van het eindexamen. Voor het Reynaertcollege betreft dit de betrokken decaan. De secretaris van het eindexamen is tevens secretaris van de deeleindexamens.
 - de docenten die in klas 3 en 4 vmbo, 4 en 5 havo, 4, 5 en 6 vwo in één van de eind- examenvakken les geven aan de kandidaat als examinatoren.
- 3.3. De kandidaat wendt zich tot de secretaris van het eindexamen voor:
- 3.3.1. algemene informatie over het examen
- 3.3.2. aanvraag vrijstelling
- verzoeken om herkansing schoolexamen
 - verzoeken om herkansing centraal examen
 - inzage in examenwerk
 - verklaringen over een afgelegd examen
 - verzoeken om afwijking van de wijze van examineren
 - verzoeken om spreiding van het examen.

4. INDELING EINDEXAMEN

- 4.1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
- 4.2. Het schoolexamen havo en vwo omvat mede een profielwerkstuk (zie ook Z12)
- 4.3. Het schoolexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg omvat mede een profielwerkstuk. (zie ook G10)
- 4.4. Het profielwerkstuk in het vwo en havo heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo.
- 4.5. Het profielwerkstuk in het vmbo heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.
- 4.6. Algemeen geldt: de kandidaten kunnen voor zover het College van Bestuur hen dat toestaat in meer dan het aantal voorgeschreven vakken examen afleggen.

5. ONREGELMATIGHEDEN

- 5.1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid¹ schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
- 5.2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
- het toekennen van het cijfer 1,0 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
 - het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
 - het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen,
 - het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.
- 5.3. Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
- 5.4. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
- 5.5. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken.
- 5.6. In overeenstemming met [artikel 30a van de wet](#) wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de

¹ Enkele voorbeelden van onregelmatigheden zijn (niet-limitatieve lijst):

- (delen van) het examenwerk niet inleveren en beweren het wel ingeleverd te hebben;
- examenwerk van een ander inleveren;
- gebruik maken van ongeoorloofde hulpmiddelen bijvoorbeeld een mobiele telefoon;
- tijdens een examen afkijken of overleggen met anderen;
- tijdens een examen gelegenheid geven tot afkijken;
- aanwijzingen krijgen/geven bij toiletbezoek;
- digitaal of op een andere wijze verspreiden van examenmateriaal tijdens de examenperiode;
- praten tijdens een examen;
- spieken.

kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

- 5.7. Schoolspecifieke procedure bij onregelmatigheden bij toetsen van het schoolexamen (als aanvulling op het bij 5.2 vermelde).
- a. Als de examinerator of de toezichthoudende functionaris bij een toets van het schoolexamen een onregelmatigheid constateert, licht hij de kandidaat hierover in en kent het cijfer 1,0 toe.
 - b. Vervolgens licht de examinerator de secretaris van het eindexamen in.
 - c. De examinerator plaatst het cijfer 1,0 in "Magister" als cijfer voor de toets.
 - d. De examinerator informeert de ouders/verzorgers per mail aan de hand van een standaardbericht over de geconstateerde onregelmatigheid.
 - e. De secretaris stuurt per post een zgn. "1,0-brief" per post naar de ouders/verzorgers. Een kopie van deze brief gaat naar de secretaris van het eindexamen én de examinerator.
 - f. Indien er binnen 7 werkdagen nadat de brief verstuurd is geen schriftelijke reactie ontvangen is, wordt het incident als afgehandeld beschouwd en geldt het cijfer 1,0.
 - g. Indien de schriftelijke reactie van de ouders/verzorgers een bezwaar inhoudt, licht de secretaris van het eindexamen zijn voorzitter in.
 - h. De voorzitter van het eindexamen initieert een gesprek met de ouders/verzorgers en de kandidaat in het bijzijn van de examinerator.
 - i. De voorzitter van het eindexamen neemt in overleg met de examinerator een besluit.
 - j. De voorzitter van het eindexamen brengt de ouders/verzorgers schriftelijk op de hoogte van dit besluit en verwijst hierbij naar het examenreglement.
- 5.8. Alvorens een beslissing ingevolge 5.2a, 5.2b, 5.2c en 5.2d wordt genomen, hoort de voorzitter van het eindexamen de kandidaat, de betrokken examineratoren en eventueel andere personen waarvan hij het horen voor zijn beslissing van belang acht. De voorzitter van het eindexamen stelt de kandidaat hiervan in kennis. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De voorzitter van het eindexamen deelt zijn beslissing binnen drie dagen mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in het zesde lid. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de ouders van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan betrokken examineratoren, alsmede aan de inspectie.
- 5.9. De kandidaat kan tegen een beslissing van de voorzitter van het eindexamen in beroep gaan bij het College van Bestuur.
- 5.10. Het beroep wordt binnen drie dagen nadat de beslissing schriftelijk aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk bij het College van Bestuur ingesteld. Het College van Bestuur stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepschrift, tenzij het College van Bestuur de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken. Het College van Bestuur stelt bij zijn beslissing zo nodig vast op welke wijze de

kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen, onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. Het College van Bestuur deelt zijn beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de voorzitter van het eindexamen en aan de inspectie.

- 5.11. Indien een kandidaat tijdens een zitting van het schoolexamen of centraal examen van deelname wordt uitgesloten, is geen beroep mogelijk.
- 5.12. Indien een kandidaat in beroep gaat tegen een uitsluiting van het schoolexamen c.q. het centraal examen of een gedeelte daarvan, dan is hij gerechtigd - hangende de uitspraak van het College van Bestuur - aan nog volgende zittingen van het schoolexamen of het centraal examen deel te nemen.
- 5.13. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad, kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
- 5.14. De inspectie verzoekt de centrale examencommissie vaststelling en opgaven, door Onze Minister ingesteld, nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.

II INHOUD VAN HET EXAMENPROGRAMMA

6. INHOUD

6.1. Onze Minister stelt, behalve voor door het bevoegd gezag vast te stellen vakken die onderdeel zijn van het eindexamen, voor elk van de schoolsoorten en leerwegen examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:

- a. een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak, en
- b. welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt.

6.2. Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.

III REGELING VAN HET SCHOOLEXAMEN

7. GEHEIMHOUDING

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit besluit en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

8. GANG VAN ZAKEN TIJDENS HET SCHOOLEXAMEN

- 8.1. De toezichthouders zien toe op de in artikel 8.3.t.e.m.8.10. bepaalde gedragsregels van de kandidaten.
- 8.2. Zij die toezicht hebben gehouden bij het examen, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de secretaris van het eindexamen samen met het gemaakte examenwerk.
- 8.3. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de examentoets tot die toets worden toegelaten. Hij levert evenwel het gemaakte examenwerk in op het daarvoor vastgestelde tijdstip. Bij een geldige reden, ter beoordeling van de voorzitter van het eindexamen is artikel 9 van toepassing. Hij dient echter wel te verschijnen bij de overige toetsen van het examen.
- 8.4. Het meenemen van tassen, jassen, elektronische apparatuur (tenzij het een toegestaan hulpmiddel betreft) en dergelijke in het examenlokaal, is niet toegestaan.
- 8.5. Toegestane hulpmiddelen (tabellen, woordenboeken e.d.) conform checklist VO Raad – opgenomen als bijlage- kunnen worden gecontroleerd door de toezichthouders tijdens de toets.

- 8.6. Het examenwerk wordt niet met potlood gemaakt. Dit laatste is niet van toepassing op tekeningen, grafieken en de gesloten vragen die op het CITO worden verwerkt. Het gebruik van correctielak (tip-ex) is niet toegestaan.
- 8.7. Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat gedurende een toets het examenlokaal niet verlaten.
- 8.8. Een kandidaat die tijdens een toets van het examen onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de voorzitter van het eindexamen of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten.
 - 8.8.1. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met de voorzitter van het eindexamen de gemiste tijd aan het einde van de toets worden ingehaald.
 - 8.8.2. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, zal de voorzitter van het eindexamen, dit melden aan de inspectie. Deze beslist over de verdere gang van zaken.
- 8.9. De kandidaat moet zijn werk aan de toezichthouders overhandigen. Tijdens het ophalen van het gemaakte werk dient er volkomen rust in het examenlokaal te heersen.
- 8.10. In het geval van een digitaal examen geldt een specifiek protocol voor het inleveren:
 - 8.10.1. De directeur ziet er op toe dat de kandidaat het examen heeft afgesloten.
 - 8.10.2. De directeur ziet er op toe dat in het geval zich technische problemen voordoen tijdens het examen, het examen niet voortijdig wordt afgesloten, maar eerst contact opgenomen wordt met de Facet-helpdesk. De directeur besluit tot voortijdig afsluiten van het examen en draagt er zorg voor dat in het logboek genoteerd wordt wat de aard van het probleem is en welke stappen de school (in samenwerking met de ICT examenhelpdesk) genomen heeft om het probleem te verhelpen.
 - 8.10.3. De kandidaat wordt ervan op de hoogte gesteld dat hij geen cijfer kan krijgen voor deze afname.
 - 8.10.4. De directeur ziet er op toe dat kandidaten bij het verlaten van de examenzaal geen examendocumenten en aantekeningen meenemen.

Bij mondelinge toetsen worden de gesprekken opgenomen en bewaard tot de definitieve akkoordverklaring van de ouders.

9. VERHINDERING TIJDENS HET SCHOOLEXAMEN

- 9.1. Een kandidaat is verplicht alle voor hem vastgestelde toetsen van het schoolexamen af te leggen. Op een kandidaat die zich aan enig onderdeel van het schoolexamen onttrekt of zonder geldige reden bij een onderdeel van het schoolexamen afwezig is, zijn de bepalingen van artikel 5.1 en 5.2 van toepassing.
- 9.2. Als een kandidaat door ziekte of door een andere vorm van overmacht niet in staat is aan een toets deel te nemen moet dit vooraf mondeling of schriftelijk gemeld worden aan de examinerator of de secretaris van het eindexamen met vermelding van de reden.
- 9.3. Zodra een kandidaat die door ziekte of door een andere vorm van overmacht een toets (niet zijnde een schriftelijke overhoring) heeft verzuimd, weer op school komt, dient hij een verklaring ondertekend door een van zijn ouders in te leveren bij de examinerator of de secretaris van het eindexamen. In deze verklaring moeten vermeld staan de reden van afwezigheid en de toets die daardoor gemist is.
- 9.4. Een kandidaat die in gebreke blijft te voldoen aan het in artikel 9.2 en/of artikel 9.3 gestelde, wordt geacht onwettig afwezig geweest te zijn. Hetzelfde geldt voor de kandidaat wiens reden voor afwezigheid naar het oordeel van de voorzitter van het eindexamen onvoldoende is.
- 9.5. De voorzitter van het eindexamen is gemachtigd in gevallen van ziekmelding voor of tijdens een toets een medische beoordeling te laten geschieden door een onafhankelijke arts. Als er naar het oordeel van de door de voorzitter van het eindexamen geraadpleegde arts geen medische gronden voor het verzuim aanwezig blijken te zijn, zijn de artikelen 5.1 en 5.2 van toepassing.
- 9.6. Deelname aan een toets betekent, dat de afgelegde toets zijn geldigheid behoudt, behoudens het in de artikelen 5.1 en 5.2 en 9.2. gestelde.
- 9.7. Indien een kandidaat – door bijzondere omstandigheden of door eigen ziekteverschijnselen - twijfelt of hij in staat is aan het examen deel te nemen, dient hij dit vooraf bij de secretaris van het eindexamen te melden. Deze bepaalt of artikel 9.2 van toepassing is.
- 9.8. Indien een kandidaat wegens een geldige reden, waarbij voldaan is aan het gestelde in de artikelen 8.2 en 8.3 niet kan deelnemen aan een toets, wordt hij in staat gesteld deze toets alsnog af te leggen op een door de secretaris van het eindexamen vast te stellen tijdstip.
- 9.9. Indien een kandidaat door ziekte of een andere vorm van overmacht, niet in staat is een praktische opdracht op de uiterste inleverdatum in te leveren, kan de secretaris van het eindexamen in overleg met de examinerator en de kandidaat een andere datum vaststellen.
- 9.10. In aansluiting op hetgeen omtrent onregelmatigheden in artikel 6 is aangegeven, wordt bepaald dat voor gemiste onderdelen van het schoolexamen het cijfer 1,0 wordt toegekend indien een kandidaat zonder geldige reden afwezig is, dit ter beoordeling van de voorzitter van het eindexamen.

9.11. Indien een kandidaat een praktische opdracht niet inlevert op de uiterste inleverdatum wordt het cijfer 1,0 toegekend aan de praktische opdracht, tenzij de voorzitter van het eindexamen in overleg met de examinerator uitstel verleent.

IV SCHOOLEXAMEN VMBO

G1 BEGRIPPEN

Zie begrippenlijst op p. 2 en 3

G2 ALGEMENE BEPALINGEN

G2.1 Het schoolexamen wordt afgenomen in de leerjaren 3 en 4 vmbo

Het schoolexamen van de vakken waarin centraal examen wordt afgelegd, wordt afgesloten vóór de aanvang van het centraal examen.

G2.2 De onderdelen van het schoolexamen worden afgenomen volgens de voorschriften van het Examenbesluit en overeenkomstig de examenprogramma's.

G2.3 Voor de algemene vakken waarin CE wordt gedaan tellen de cijfers behaald in leerjaar drie, op een decimaal nauwkeurig, mee voor 30% van het totale SE-cijfer. De cijfers op een decimaal nauwkeurig behaald in leerjaar 4 tellen mee voor 70% van het totale SE-cijfer.

G2.4 Zie voor de beroepsgerichte vakken de bepalingen bij de betreffende afdelingen.

G2.5 Het schoolexamen kan bestaan uit:

- a. schriftelijke of mondelinge toetsen
- b. grote en kleine praktische opdrachten
- c. handelingsdelen
- d. modules
- e. het profielwerkstuk

G2.6 Aangezien alle cijfers in 3 én 4 vmbo meetellen voor het schoolexamen, dient bij afwezigheid van de kandidaat vóór elke toets door de ouders een officiële melding met opgaaf van reden gedaan te worden aan de secretaris van het eindexamen. Zie ook de algemene bepalingen artikel 7.

G3 BEOORDELING SCHOOLEXAMEN

- G3.1 Van onderdelen van het schoolexamen die met een cijfer gewaardeerd worden wordt een cijfer gebruikt uit de schaal 1 tot en met 10, met één decimaal achter de komma.
- G3.2 Voor de beoordeling van de verschillende onderdelen van het schoolexamen wordt gebruik gemaakt van een beoordelingsmodel waarin de beoordelingscriteria zijn opgenomen. De beoordelingscriteria die worden gehanteerd, zijn vooraf aan de kandidaten bekend gemaakt.
- G3.3 Van onderdelen van het schoolexamen die met een cijfer gewaardeerd worden, maakt de examiner de weging van tevoren bekend.
- G3.4 De examiner berekent het voortschrijdend gemiddelde van de in lid 3 genoemde cijfers op één decimaal achter de komma. Indien het tweede cijfer achter de komma 4 of lager is, wordt naar beneden afgerond, en indien dit cijfer 5 of hoger is wordt naar boven afgerond.
- G3.5 De examiner deelt de resultaten van de onderdelen van het schoolexamen zo spoedig mogelijk mee aan de secretaris van het eindexamen.
- G3.6 Indien in een vak alleen een schoolexamen wordt gehouden, berekent de examiner het eindcijfer door het voortschrijdend gemiddelde van alle onderdelen die met een cijfer gewaardeerd worden af te ronden op een heel cijfer. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, is het eindcijfer het voortschrijdend gemiddelde van alle onderdelen van het schoolexamen met één decimaal achter de komma.
- G3.7 In principe worden alle SE-onderdelen, handelingsdelen en praktische opdrachten behorend bij een vak per schooljaar afgerond.
- G3.8 In afwijking van het eerste lid, worden de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding beoordeeld met "voldoende" of "goed". Hierbij wordt het vak lichamelijke opvoeding gedurende de leerjaren 3 en 4 vmbo beoordeeld met een cijfer en pas op de definitieve SE-lijst omgezet in 'voldoende' of 'goed'. Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de kandidaat en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende deelvakken, zoals blijkend uit het examendossier.
- G3.9 In afwijking van het eerste lid, wordt het profielwerkstuk beoordeeld met "voldoende" of "goed". Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier.
- G3.10 Voor toetsen of opdrachten uit het handelingsdeel kan worden volstaan met aftekening indien de opdracht "naar behoren" is afgerond.

G4 MEDEDELING RESULTATEN

- G4.1 De beoordelingen van de diverse onderdelen van het schoolexamen worden binnen 10 werkdagen aan de kandidaat meegedeeld.
- G4.2 Per trimester ontvangt de kandidaat en zijn ouders een schriftelijke rapportage van de resultaten. De examinerator ontvangt eveneens per trimester een rapportage van de behaalde resultaten.
- G4.3 Voor de aanvang van het centraal examen deelt de voorzitter van het eindexamen de kandidaat schriftelijk mee welke cijfers hij behaald heeft voor het schoolexamen.
- G4.4 De examinerator deelt de resultaten van de onderdelen het schoolexamen zo spoedig mogelijk mee aan de secretaris van het eindexamen.

G5 BEROEP TEGEN BEOORDELING EN RECHT OP INZAGE

- G5.1 Ouders en/of kandidaat kunnen bij de voorzitter van het eindexamen binnen een week na de officiële bekendmaking van het cijfer van de betreffende toets een verzoek indienen om het gemaakte werk in te zien. Ouders en/of kandidaat krijgen in het bijzijn van de secretaris van het eindexamen de opgaven, het gemaakte werk, de normen en het protocol ter inzage. De examinator kan hierbij aanwezig zijn. De normen kunnen niet ter discussie gesteld worden.
- G5.2 Indien getwijfeld wordt aan de juistheid van een beoordeling betreffende het schoolexamen, kan de kandidaat in beroep gaan bij het College van Bestuur.
- G5.3 Een dergelijk beroep moet schriftelijk en met redenen omkleed binnen drie dagen na de officiële bekendmaking van de cijfers worden ingediend.
- G5.4 Het College van Bestuur stelt een onderzoek in en beslist binnen drie dagen, tenzij hij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd. Het College van Bestuur deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat.

G6 BEWAREN EN BEHEREN VAN HET EXAMENDOSSIER.

- G6.1 De school, in persoon van de examinator, bewaart in principe het gemaakte werk van het schoolexamen tot na afsluiting van het centraal examen.

G7 CONTROLE EN AFSLUITING SCHOOLEXAMEN.

- G7.1 Opdrachten voor het schoolexamen kunnen worden uitgevoerd gedurende het schooljaar, tijdens een toetsperiode, eigen lessen of op afspraak buiten de lessen.
- G7.2 Indien door ziekte een vak niet is afgesloten met een schoolexamen, kan een kandidaat dit vak afsluiten tot één dag voor de aanvang van het centraal examen in dat vak.

G8 GELDIGHEID VAN DE BEHAALDE RESULTATEN.

- G8.1 De beoordelingen van toetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen behouden hun geldigheid, tenzij de kandidaat gebruik maakt van zijn recht op herkansing, niet bevorderd kan worden of zakt voor het eindexamen.
- G8.2 De kandidaat die doubleert of zakt voor het eindexamen of overstapt van de ene afdeling naar de andere, moet het gehele programma van de betreffende klas volgen. Indien een kandidaat doubleert, is vrijstelling voor kunstvakken 1 (CKV) alleen mogelijk als voorafgaand aan de rapportvergadering, tijdens welke besloten is dat de leerling doubleert, alle opdrachten met voldoende of goed afgesloten zijn. Indien voorafgaand aan deze rapportvergadering één of meer

opdrachten nog niet is/zijn afgesloten, is geen vrijstelling mogelijk. Alle onderdelen, ook de onderdelen die wel zijn afgesloten, dienen in dat geval opnieuw gevolgd te worden. Indien een kandidaat zakt, is vrijstelling voor kunstvakken 1 (CKV) alleen mogelijk als alle opdrachten met voldoende of goed afgesloten zijn. Als er tot een vrijstelling kan worden overgegaan, overlegt de leerling met de teamleider hoe de vrijgekomen lestijd ingevuld wordt. Het vak lichamelijke opvoeding moet altijd opnieuw worden gedaan, ook als de beoordeling in het voorgaande jaar voldoende was (dit is met uitzondering van de keuze activiteiten).

- G8.3 De kandidaten moeten de verplichte onderdelen van het onderwijsprogramma van het derde leerjaar in principe aan het eind van het derde leerjaar hebben afgerond. De docentenvergadering kan de kandidaat toestaan om de achterstallige onderdelen van het onderwijsprogramma ten laatste voorafgaande aan de tweede week van het nieuwe schooljaar af te ronden. Indien hieraan naar het oordeel van de betreffende vakdocent(en) niet wordt voldaan, kan de leerling niet bevorderd worden naar het vierde leerjaar.

G9 HERKANSEN EN HEREXAMEN VAN HET SCHOOLEXAMEN.

G9.1 Waar sprake is van herkansing, betreft het steeds onderdelen van het schoolexamen waarvoor een cijfer is behaald. De handelingsdelen, CKV opdrachten en het profielwerkstuk worden gedaan tot zij "naar behoren" dan wel "voldoende" of "goed" zijn.

G9.2 De kandidaat kan voor een vak éénmaal onderdelen van de stof van een schooljaar herkansen.

G9.3 In leerjaar 3 worden de herkansingen gekoppeld aan de toetsweek aan het eind van het schooljaar en dus centraal geregeld door de secretaris van het eindexamen (decaan).

In leerjaar 4 worden de herkansingen centraal geregeld door de secretaris van het eindexamen (decaan) uiterlijk één week voordat de akkoordverklaringen van het SE worden meegegeven aan de leerlingen.

Voor de BK: De leerlingen geven hun herkansingskeuze op bij hun eigen vakdocent.

Voor de TL: De leerlingen geven hun herkansingskeuzes door via de herkansingsvragenlijst. Vandaaruit wordt een rooster opgesteld.

G9.4 Een vaksectie bepaalt, in overleg met de schoolleiding, de onderdelen van het vak die voor herkansing in aanmerking komen en de wijze waarop de herkansing geregeld is. Dit staat duidelijk vermeld in het PTA.

G9.5 Bij herkansing en herexamen geldt steeds dat het hoogste cijfer telt.

G9.6 Indien voor maatschappijleer het eindcijfer lager dan 6 is behaald, kan in dit vak herexamen worden aangevraagd. Dit is een toets die in principe alle onderdelen van de leerstof kan omvatten. Deze toets moet afgelegd zijn voor de uitslag van het CE.

G9.7 In geval van fraude vervalt het recht op herkansing van het betreffende onderdeel.

G9.8 Wanneer een kandidaat door ziekte, of door een andere vorm van overmacht ter beoordeling van de directeur, niet in staat is aan een toets deel te nemen, wordt de eerste dag dat de kandidaat terug op school is een afspraak gemaakt tussen de kandidaat en de examinerator over het inhaalmoment.

G10 AFSPRAKEN OVER PRAKTISCHE OPDRACHTEN

G10.1 Elke kandidaat van de theoretische leerweg maakt een profielwerkstuk.

G10.2 Elke kandidaat van de basis –en kaderberoepsgerichte leerweg, dienstverlening en producten maakt twee grote praktische opdrachten gekoppeld aan de

beroepsgerichte vakken. Deze staan apart vermeld in het PTA. In het derde leerjaar én in het vierde leerjaar loopt de leerling stage. De stageverslagen gelden hierbij als praktische opdracht. In de Vakmanschapsroute Techniek het het technisch portfolio en het LOB-portoflio de praktische opdrachten. Deze opdrachten zijn omschreven in het PTA.

G10.3 De manier van inleveren van praktische opdrachten wordt door de vakdocent met de kandidaten gecommuniceerd.

G10.4 Een kandidaat krijgt het cijfer 1.0 indien de leerling de praktische opdracht niet tijdig en/of conform de afspraken heeft ingeleverd. De ouders worden hiervan schriftelijk in kennis gesteld.

G10.5 Zo mogelijk worden bij de praktische opdracht zowel het product als het proces beoordeeld.

G11 AFSPRAKEN OVER HET HANDELINGSDEEL

G11.1 Een handelingsdeel is een opdracht, waarvan de examinerator beoordeelt of zij "naar behoren" is uitgevoerd. In een notitie schrijft de kandidaat de ervaringen met de opdracht, de leermomenten en de conclusie op.

G11.2 Bij een handelingsdeel wordt aandacht besteed aan:

- vakspecifieke en vakoverstijgende onderdelen
- oriëntatie op leren en werken

G11.3 Een handelingsopdracht is, ondanks dat ze niet becijferd wordt, zeer dwingend, aangezien zij niet afgesloten is zolang zij niet "naar behoren" is uitgevoerd.

G11.4 Een handelingsdeel wordt door de kandidaat persoonlijk overhandigd aan de betrokken examinerator en zowel de kandidaat als de examinerator tekenen voor ontvangst.

G11.5 De kandidaat die in gebreke blijft een handelingsdeel af te ronden dat nodig is voor het afleggen van een toets, mag niet deelnemen aan deze toets. Voor de betreffende toets wordt het cijfer 1,0 toegekend.

G11.6 Handelingsdelen van het derde leerjaar moeten in het derde leerjaar worden afgerond. Een kandidaat die zonder geldige reden een handelingsdeel niet 'naar behoren' heeft gemaakt, wordt niet toegelaten tot het vierde leerjaar.

G11.7 De schoolleiding kan in het uiterste geval besluiten een kandidaat niet aan te melden voor deelname aan het eindexamen, wanneer de handelingsdelen van het vierde leerjaar niet 'naar behoren' zijn afgewerkt.

G12 BIJZONDERE VAKKEN

G12.1 De vakken culturele kunstzinnige vorming, lichamelijke opvoeding en het profielwerkstuk moeten met 'voldoende' of 'goed' afgesloten worden.

G12.2 Het vak maatschappijleer kent alleen schoolexamen. Het eindcijfer telt wel mee voor slagen of zakken.

G12.3 De beoordeling 'naar behoren' (NB) van handelingsdelen is dwingend en dient per schooljaar te worden afgerond.

G13 RESULTATEN SCHOOLEXAMEN

G13.1 De eindcijfers van de AVO-vakken van leerjaar drie, uitgedrukt in een cijfer met één decimaal tellen mee voor 30% van het schoolexamen. De eindcijfers van leerjaar vier, uitgedrukt in een cijfer met één decimaal tellen mee voor 70% van het te behalen schoolexamencijfer.

G13.2 Voor de praktijkvakken gelden andere afspraken. Deze zijn vermeld in het PTA.

V SCHOOLEXAMEN HAVO EN VWO

Z1 BEGRIPPEN

- Z1.1 De lijst van eisen voor het schoolexamen van onze school noemen we het Programma van Toetsing en Afsluiting, kortweg PTA.
- Z1.2 De combinatie van deze lijst van eisen, van het uitgevoerde werk van de kandidaat en van de beoordeling noemen we het examendossier van de kandidaat.
- Z1.3 De uitvoering van alle activiteiten van het PTA noemen we het schoolexamen.
- Z1.4 We spreken van een herkansing als een kandidaat een onderdeel van een vak overdoet. Bij een herexamen wordt in principe een geheel vak overgedaan; in ieder geval wordt het cijfer voor het schoolexamen van het vak opnieuw vastgesteld.
- Z1.5 Onder het profiel van een kandidaat wordt verstaan alle vakken, dus:
- de vakken uit het gemeenschappelijk deel
 - de vakken die horen bij het gekozen profiel (CM, EM, NG, NT)
 - de eindexamenvakken gekozen uit de vrije ruimte.
- Z1.6 Onder het profieldeel wordt verstaan de vakken die horen bij het profiel (CM, EM, NG, NT) dat de kandidaat gekozen heeft.

Z2 ALGEMENE BEPALINGEN

- Z2.1 Het schoolexamen wordt afgenomen in 4 en 5 havo en in 4, 5 en 6 vwo, Het schoolexamen kan tot 10 dagen voor de aanvang van het centraal examen worden afgenomen.
- Z2.2 De onderdelen van het schoolexamen worden afgenomen volgens de voorschriften van het Examenbesluit en overeenkomstig de examenprogramma's.
- Z2.3 Het schoolexamen kan bestaan uit:
- a. schriftelijke of mondelinge toetsen met open en gesloten vragen en opdrachten
 - b. praktische opdrachten
 - c. handelingsdelen
 - d. het profielwerkstuk
 - e. het (gewogen) gemiddelde van alle soorten toetsen die zijn opgenomen in het PTA " in 4 havo, in 4 vwo en in 5 vwo; het gewicht van dit gemiddelde ligt telkens tussen 10% en 50% van het eindcijfer.

Z2.4 Het Examenreglement wordt vóór 1 oktober van het schooljaar in 4 havo en 4 vwo beschikbaar gesteld aan de kandidaten. Het PTA voor het betreffende leerjaar wordt jaarlijks vóór 1 oktober aan 4 en 5 havo en in 4, 5 en 6 vwo beschikbaar gesteld aan de kandidaten.

Z3 BEOORDELING SCHOOLEXAMEN

Z3.1 Van onderdelen van het schoolexamen die met een cijfer gewaardeerd worden wordt een cijfer gebruikt uit de schaal 1 tot en met 10, met één decimaal achter de komma.

Z3.2 Voor de beoordeling van de verschillende onderdelen van het schoolexamen wordt gebruik gemaakt van een beoordelingsmodel waarin de beoordelingscriteria zijn opgenomen. De beoordelingscriteria die worden gehanteerd, zijn vooraf aan de kandidaten bekend gemaakt.

Z3.3 Van onderdelen van het schoolexamen die met een cijfer gewaardeerd worden, maakt de examiner de weging van tevoren bekend.

Z3.4 De examiner berekent het voortschrijdend gemiddelde van de in lid 3 genoemde cijfers op één decimaal achter de komma. Indien het tweede cijfer achter de komma 4 of lager is, wordt naar beneden afgerond, en indien dit cijfer 5 of hoger is wordt naar boven afgerond.

Z3.5 De examiner deelt de resultaten van de onderdelen van het schoolexamen zo spoedig mogelijk mee aan de secretaris van het eindexamen.

Z3.6 Het eindcijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.

Z3.7 Indien in een vak naast een schoolexamen tevens een centraal examen wordt afgelegd, is het voortschrijdend gemiddelde (afgerond op één decimaal) van alle on derdelen van het schoolexamen die met een cijfer gewaardeerd worden het eindcijfer van het schoolexamen.

Indien in een vak alleen een schoolexamen wordt afgelegd, rondt de secretaris van het eindexamen het in de vorige zin genoemde gemiddelde af op een geheel getal. Indien het cijfer achter de komma vier of lager is, wordt naar beneden afgerond; in dien het vijf of hoger is, wordt naar boven afgerond.

Z3.8 In afwijking van het zesde lid wordt het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel, beoordeeld met "voldoende" of "goed". Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de kandidaat en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, zoals blijkend uit het examendossier.

- Z3.9 Voor toetsen of opdrachten uit het handelingsdeel kan worden volstaan met aftekening indien de opdracht “naar behoren” is afgerond.
- Z3.10 Voor onderdelen van het schoolexamen die niet zijn omschreven in het examenprogramma havo en vwo geldt dat zij worden opgenomen in het examendossier, indien de opdracht(en) of toets(en) naar behoren zijn uitgevoerd. Het betreft hier de modules in de vrije ruimte.

Z4 MEDEDELING RESULTATEN.

Z4.1 De examinerator deelt de beoordeling van de diverse onderdelen van het schoolexamen zo spoedig mogelijk aan de kandidaat mee en geeft – voor zover het schriftelijke toetsen betreft – een toelichting bij de beoordeling.

Z4.2 Per trimester ontvangen de kandidaat en zijn ouders een schriftelijke rapportage van de resultaten.

Indien zij niet akkoord zijn met de rapportage neemt de kandidaat binnen een week contact op met de betreffende secretaris van het eindexamen. Deze onderzoekt of het cijfer gewijzigd moet worden.

De kandidaat dient de door één van de ouders ondertekende rapportages binnen twee weken in te leveren, tenzij deze tegen de beoordeling in beroep gaan.

Z4.3 Voor de aanvang van het centraal examen deelt de voorzitter van het eindexamen de kandidaat schriftelijk mee welke eincijfers hij behaald heeft voor het schoolexamen.

Z5 BEROEP TEGEN BEOORDELING EN RECHT OP INZAGE

Z5.1 Ouders en/of kandidaat kunnen bij de voorzitter van het eindexamen binnen een week na de officiële bekendmaking van het cijfer van de betreffende toets een verzoek indienen om het gemaakte werk in te zien. Ouders en/of kandidaat krijgen in het bijzijn van de secretaris van het eindexamen de opgaven, het gemaakte werk, de normen en het protocol ter inzage. De examinerator kan hierbij aanwezig zijn. De normen kunnen niet ter discussie gesteld worden.

Z5.2 Indien getwijfeld wordt aan de juistheid van een beoordeling betreffende het schoolexamen, kan de kandidaat in beroep gaan bij het College van Bestuur.

Z5.3 Een dergelijk beroep moet schriftelijk en met redenen omkleed binnen drie dagen na de officiële bekendmaking van de cijfers worden ingediend.

Z5.4 Het College van Bestuur stelt een onderzoek in en beslist binnen drie dagen, tenzij hij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd. Het College van Bestuur deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat.

Z6 BEWAREN EN BEHEREN VAN TOETSEN UIT HET EXAMENDOSSIER.

- Z6.1 De school bewaart het gemaakte werk van het schoolexamen – met uitzondering van de proefwerken volgens het in Z9.2 bepaalde in 4 havo en in 4 en 5 vwo en het profielwerkstuk – tot na afsluiting van het centraal examen.
- Z6.2 Na bespreking van het werk overhandigt de examinerator dit zo spoedig mogelijk aan de secretaris van het eindexamen.
- Z6.3 In afwijking van het in Z6.2 bepaalde kan de examinerator besluiten het werk aan de kandidaat te overhandigen nadat de beoordeling definitief is geworden. Hij stelt de secretaris van het eindexamen van de betreffende beslissing op de hoogte.

Z7 CONTROLE EN AFSLUITING SCHOOLEXAMEN.

- Z7.1 Opdrachten voor het schoolexamen kunnen worden uitgevoerd gedurende het schooljaar, tijdens een toetsperiode, eigen lessen of op afspraak buiten de lessen.
- Z7.2 De kandidaat zelf is als eerste verantwoordelijk voor een goede planning van de verschillende onderdelen van zijn schoolexamen. Daarnaast wordt zowel door de examinerator, voor het eigen vak, als door de studiebegeleider, voor de eigen kandidaten, gecontroleerd of de verschillende onderdelen van het schoolexamen tijdig afgesloten worden. Dit gebeurt met name aan het eind van elk trimester in 4 havo en in 4 en 5 vwo en na elke toetsperiode in 5 havo en 6 vwo
- Z7.3 Een vak sluit het schoolexamen definitief af in de periode dat de lessen voor dat vak worden beëindigd. Dat is voor de meeste vakken in april van het examenjaar.
- Z7.4 Vanaf 1 januari in het examenjaar wordt de kandidaat die onderdelen van het schoolexamen niet heeft afgerond, ook gevolgd door de secretaris van het eindexamen. In bijzondere gevallen kan een brief naar de ouders gestuurd worden, of kan de kandidaat gedwongen worden om in een vakantieperiode onderdelen van het schoolexamen af te ronden.

Z8 GELDIGHEID VAN DE BEHAALDE RESULTATEN.

- Z8.1 De beoordelingen van toetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen behouden hun geldigheid, tenzij de kandidaat gebruik maakt van zijn recht op herkansing, niet bevorderd kan worden, of zakt voor zijn eindexamen.
- Z8.2 De kandidaat die doubleert of zakt voor het eindexamen of overstapt van de ene afdeling naar de andere, moet het gehele programma van de betreffende klas overdoen. Voor vakken die volledig zijn afgesloten met een voldoende

beoordeling, geldt echter dat de beoordeling geldig blijft indien de kandidaat dat wenst. Het vak lichamelijke opvoeding moet altijd opnieuw worden gedaan, ook als de beoordeling in het voorafgaande jaar voldoende was.

- Z8.3 De examiner kan van geval tot geval uitzonderingen maken op artikel Z8.2 waar het onderdelen van het handelingsdeel betreft.
- Z8.4 Kandidaten die een deel van het programma niet volgen, krijgen alternatieve opdrachten.
- Z8.5 De docentenvergadering kan bij bevordering van de kandidaat eisen dat bepaalde onderdelen van het schoolexamen voorafgaande aan de tweede week van het nieuwe schooljaar alsnog naar behoren worden afgelegd.

Z9 HERKANSEN EN HEREXAMEN VAN HET SCHOOLEXAMEN.

- Z9.1 Waar sprake is van herkansing en herexamen, betreft het steeds onderdelen van het schoolexamen waarvoor een cijfer is behaald. De handelingsdelen worden gedaan tot zij "naar behoren" zijn.
- Z9.2. In niet-examenjaren heeft een leerling maximaal 4 herkansingen. De herkansingen moeten verspreid worden over 4 verschillende vakken en de afname wordt georganiseerd aan het eind van het schooljaar. Het cijfer hiervan moet vóór de datum waarop het rapportcijfer van het eindrapport ingevoerd dient te zijn, vastgesteld zijn.

Kandidaten die naar het volgende leerjaar bevorderd zijn kunnen wel herexamen doen in een volledig afgesloten vak.

In het eindexamenjaar is het maximum aantal herkansingen 4. Groepsopdrachten kunnen alleen in groep herkanst worden.

De kandidaat kan voor een vak éénmaal onderdelen van de stof in het eindexamenjaar herkansen, als het onderdelen met een gewicht kleiner dan 30% betreft. De kandidaat kan voor een vak tweemaal onderdelen van de stof in het eindexamenjaar herkansen, als het onderdelen met een gewicht gelijk aan of groter dan 30% betreft.

- Z9.3 De herkansingen in 5 havo en 6 vwo vinden plaats tijdens één herkansingsperiode na afloop van de laatste toetsperiode.
- Z9.4 Een vaksectie kan, in overleg met de schoolleiding, een bepaald onderdeel van het schoolexamen uitsluiten van herkansing. Deze uitsluiting wordt vermeld in het PTA.
- Z9.5 In 5 havo en 6 vwo kan een kandidaat voor een vak dat geen deel uitmaakt van het centraal examen kiezen voor een herexamen in plaats van een herkansing.

Het her examen is een toets die in principe afgelegd wordt over alle onderdelen van de stof. De vaksectie kan hiervan afwijken indien ze dat nodig acht.

Het herexamen vindt plaats na het afleggen van de laatste PTA-toets in het desbetreffende vak en wel in het begin van het volgend schooljaar. Het behaalde cijfer vormt samen met het eventuele cijfer voor een praktische opdracht het eindcijfer van het schoolexamen.

Z9.6 Bij herkansingen en herexamen geldt steeds dat het hoogste cijfer telt.

Z9.7 Het "inhalen" van herkansingen en herexamens is in 5 havo en 6 vwo niet mogelijk, ook niet bij ziekte.

Z10 AFSPRAKEN OVER TOETSEN

Z10.1 In het PTA beschrijft elke vaksectie de toetsen door aan te geven: maand- of weeknummer, leerstof, mondeling of schriftelijk, tijdsduur van de toets, getoetste eindtermen en weging.

Z10.2 Schriftelijke toetsen van het schoolexamen kunnen worden afgenomen in de toetsperioden (inclusief lesvrije dagdelen en toetsuren) en tijdens de les. Mondelinge toetsen kunnen worden afgenomen in de toetsperioden (inclusief lesvrije dagdelen en toetsuren) en op afspraak.

Z10.3 De opgaven voor de schriftelijke toetsen in 5 havo en 6 vwo en de daarbij behorende beoordelingscriteria worden door de vaksecties vastgesteld. De opgaven dienen drie schooldagen voor de datum van afname te worden ingeleverd op de administratie.

Z10.4 Voor een kandidaat die doorstroomt van 4, 5 of 6 vwo naar 5 havo geldt dat de PTA-cijfers behaald in 4 vwo vertaald worden naar de corresponderende PTA-cijfers in 4 havo volgens de formule $\text{PTA-cijfer havo} = [\text{PTA-cijfer vwo}] + 1$.

Z11 AFSPRAKEN OVER PRAKTISCHE OPDRACHTEN.

Z11.1 In het PTA beschrijft elke vaksectie de praktische opdrachten, door aan te geven: (eind)datum, onderwerp of onderdeel van de leerstof, presentatievorm, groepsopdracht of individueel, studielast, getoetste eindtermen en weging.

Z11.2 De praktische opdrachten kunnen gedurende het schooljaar worden uitgevoerd, maar de vaksectie kan hiervoor ook tijd reserveren in de toetsperioden.

Z12 AFSPRAKEN OVER HET PROFIELWERKSTUK

- Z12.1 Het profielwerkstuk heeft betrekking op tenminste één groot vak (op havo is de studielast van een groot vak minimaal 320 uur en op het vwo is dat minimaal 440 uur), dat onderdeel is van het gekozen profiel.
- Z12.2 De opdracht voor het profielwerkstuk wordt gegeven aan alle kandidaten van 4 havo en 5 vwo in maart van het betreffende schooljaar.
- Z12.3 De kandidaat werkt in een na overleg zelf te kiezen groep van twee aan het profielwerkstuk. Uitzonderingen op deze regel kunnen worden toegestaan.
- Z12.4 De kandidaat doet een aanvraag voor een bepaald vak of vakkencombinatie en de schoolleiding bepaalt of de aanvraag gehonoreerd kan worden.
- Z12.5 De keuze van de v-akken en het onderwerp wordt in 4 havo en 5 vwo begeleid door de studiebegeleider, in overleg met examinatoren. Na deze keuze wordt de kandidaat begeleid door een examinerator.
- De begeleider wordt, na overleg, door de schoolleiding aangewezen en verstrekt de opdracht voor het profielwerkstuk en volgt de voortgang van de kandidaat.
- Z12.6 Bij het profielwerkstuk wordt het doorlopen proces door de kandidaat gedocumenteerd (onderwerpskeuze, vraagstelling, verrichte werkzaamheden, geraadpleegde hulpbronnen en dergelijke). Dit wordt bij de beoordeling meegewogen.
- Z12.7 Voor de beoordeling van het profielwerkstuk wordt gebruik gemaakt van beoordelingscriteria die vooraf aan de kandidaat bekend gemaakt zijn.
- Z12.8 De werkzaamheden aan het profielwerkstuk moeten aan het eind van 4 havo respectievelijk 5 vwo al flink gevorderd zijn. Uit de documentatie van het proces in het logboek moet duidelijk blijken dat het onderwerp, de vraagstelling, het plan van aanpak, de gebruikte hulpbronnen, de reeds verrichte werkzaamheden en de gemaakte afspraken met de begeleider(s) naar het oordeel van de hoofdbegeleider in orde respectievelijk voldoende zijn.

Indien een kandidaat niet aan deze eisen heeft voldaan, worden de volgende maatregelen genomen:

- De kandidaat wordt tijdens de zomervakantie in de gelegenheid gesteld alsnog de genoemde werkzaamheden, die bij de start van het profielwerkstuk horen, uit te voeren.
- Als na de zomervakantie blijkt dat de kandidaat nog steeds in gebreke blijft de genoemde werkzaamheden, die bij de start van het profielwerkstuk horen, uit te voeren, wordt hij niet bevorderd.

Z12.9 De definitieve versie van het profielwerkstuk moet eind februari in 5 havo of 6 vwo zijn ingeleverd. De exacte datum wordt elk jaar meegedeeld.

Z12.10 Voor doubleurs in 4h of 5v geldt dat zij hun PWS dienen af te ronden in het jaar van doubleren. Indien hier niet aan voldaan wordt 'kost' dat de leerling(en) 1 van de 4 herkansingsmogelijkheden in het examenjaar.

Z12.11 Voor een kandidaat die doorstroomt van 5 vwo naar 5 havo geldt het volgende:

In de loop van de eerste week van het examenjaar leggen de examinerator én de kandidaat in het logboek schriftelijk vast voor welke van de bestaande mogelijkheden gekozen wordt.

Het betreft hier de volgende mogelijkheden:

- a. hetzelfde onderwerp op vwo-niveau
- b. hetzelfde onderwerp op havo-niveau
- c. een nieuw onderwerp op havo-niveau.

Kiest de kandidaat voor zijn reeds in 5 vwo gekozen onderwerp voor het handhaven van dat vwo-niveau (mogelijkheid a.) , dan wordt het eindcijfer bepaald volgens de formule: eindcijfer havo = [eindcijfer vwo] + 1.

Z13 AFSPRAKEN OVER HET HANDELINGSDEEL.

Z13.1 In het PTA beschrijft elke vaksectie het handelingsdeel door aan te geven: (eind) datum, inhoud van het handelingsdeel en of het gaat om een individuele dan wel om een groepsopdracht.

Z13.2 Indien een kandidaat een handelingsdeel op de vastgestelde einddatum niet "naar behoren" heeft afgerond, worden de volgende maatregelen genomen:

- de kandidaat in 4 havo en in 4 en 5 vwo wordt in de gelegenheid gesteld het handelingsdeel alsnog af te ronden, tot uiterlijk één week voor de overgangsrapportenvergadering van het betreffende leerjaar door er onder toezicht aan te werken.
- de kandidaat die in gebreke blijft een handelingsdeel af te ronden dat nodig is voor het afleggen van een toets, mag niet deelnemen aan deze toets. Voor de betreffende toets wordt het cijfer 1 toegekend.
- de kandidaat in 4 havo, 4 vwo en 5 vwo wordt niet bevorderd, tenzij de werkzaamheden als boven omschreven tot de kwalificatie "naar behoren" hebben geleid .
- de kandidaat in 5 havo en 6 vwo wordt eenmalig in de gelegenheid gesteld het handelingsdeel alsnog af te ronden, tot uiterlijk één week voor de vaststelling van de definitieve schoolonderzoekcijfers. Dit gaat ten koste van een herkansing.
- de kandidaat in 5 havo en 6 vwo mag in het algemeen niet aan het centraal

examen deelnemen. Echter, indien de kandidaat voor het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel de handelingsdelen niet naar behoren heeft afgerond, krijgt hij de gelegenheid deze alsnog “naar behoren” af te sluiten tot uiterlijk een week voordat de uitslag van het examen wordt vastgesteld.

Z14 EXTRA AFSPRAKEN OVER ABSENTIE BIJ EN INHALEN VAN ONDERDELEN VAN HET SCHOOLEXAMEN

- Z14.1 In aanvulling op het in hoofdstuk III onder SCHOOLEXAMEN in artikel 9.34 bepaalde geldt dat het niet (op tijd) inleveren van de door de ouders ondertekende verklaring bij een herhaling van meer dan drie keer leidt tot het komen te vervallen van één van de in het betreffend jaar geldende herkansingsmogelijkheden (als bedoeld onder hoofdstuk V artikel Z9).
- Z14.2 In aanvulling op het in hoofdstuk III onder SCHOOLEXAMEN in artikel 9.8 en 9.9 bepaalde geldt dat de gemiste toets of praktische opdracht binnen twee weken dient ingehaald te worden.
- Z14.3 Alleen in bijzondere gevallen (zoals langdurige afwezigheid door ziekte of andere vergelijkbare situaties van overmacht) kan van het in Z14.1 en Z14.2 bepaalde afgeweken worden. Dit ter beoordeling van de secretaris van het eindexamen.

VI CENTRAAL EXAMEN

Het volledige Eindexamenbesluit ligt ter inzage bij de secretaris van het eindexamen en kan geraadpleegd worden via www.eindexamen.nl.

De artikelnummers waarnaar in deze tekst verwezen wordt, duiden op de artikelnummers van het eindexamenbesluit.

<https://wetten.overheid.nl/BWBR0004593/2019-01-01#HoofdstukIV>

Verder heeft de VO-raad een aantal protocollen ontwikkeld. Deze protocollen zijn bekend bij het Reynaertcollege en worden nadrukkelijk gevolgd.

A. Protocollen papieren centrale examens vmbo, havo en vwo

1. Protocol en richtlijnen geheimhouding bij papieren centrale examens algemene vakken
2. Protocol verhindering bij een centraal examen
3. Protocol ziek worden tijdens centraal examen
4. Protocol te laat komen bij centraal examen
5. Protocol fraude bij centraal examen door een kandidaat
6. Protocol omgaan met centrale examens
7. Protocol eerste en tweede correctie centraal examen

B. Protocollen Digitale examens

1. Protocollen en richtlijnen geheimhouding digitale centrale examens
2. Protocol verhindering bij digitale centrale examens
3. Protocol ziek worden bij digitaal centrale examen
4. Protocol te laat komen bij digitale centrale examens
5. Protocol fraude bij digitale examens
6. Protocol omgaan met digitale centrale examens
7. Protocol eerste en tweede correctie digitale examens

C. Protocollen CSPE

1. Protocollen en richtlijnen geheimhouding bij CSPE
2. Protocol verhindering bij CSPE
3. Protocol ziek worden bij CSPE
4. Protocol te laat komen bij CSPE
5. Protocol ongeldig verklaren van een afname van een onderdeel/ onderdelen van een CSPE
6. Protocol fraude bij CSPE
7. Protocol omgaan met digitale minitoetsen CSPE
8. Protocol eerste en tweede correctie bij CSPE

1. GECOMMITEERDEN (ARTIKEL 36. EINDEXAMENBESLUIT)

- 1.1. Onze Minister maakt een koppeling van scholen en instellingen voor educatie en beroepsonderwijs voor de uitvoering van de tweede correctie door gecommiteerden. Onze Minister maakt deze koppeling bekend aan het bevoegd gezag van elke school en instelling voor educatie en beroepsonderwijs en kan, zo nodig, zelf een gecommiteerde aanwijzen voor een school of instelling. Op grond van deze koppeling wijst het bevoegd gezag een of meer gecommiteerden aan. Het bevoegd gezag maakt deze aanwijzing bekend aan de scholen waarvoor zij de tweede correctie verrichten. De aanwijzing geldt tot na de afloop van de herkansing.
- 1.2. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat de aangewezen gecommiteerde zijn verplichtingen nakomt.
- 1.3. In afwijking van het eerste lid, worden voor het praktisch gedeelte van het centraal examen vmbo geen gecommiteerden aangewezen.

2. TIJDVAKKEN EN AFNEMING CENTRAAL EXAMEN (ARTIKEL 37. EINDEXAMENBESLUIT)

- 2.1. Het centraal examen voor de scholen voor voortgezet onderwijs kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
- 2.2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
- 2.3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.
- 2.4. Het College voor toetsen en examens kan vakken aanwijzen waarin wegens het zeer geringe aantal kandidaten, het centraal examen in het tweede tijdvak wordt afgenomen door het College voor toetsen en examens.
- 2.5. Bij toepassing van het derde of vierde lid, gelden de volgende regels:
 - a. de directeur deelt aan Onze Minister mee welke kandidaten het centraal examen zullen afleggen en in welke vakken;
 - b. de kandidaten leveren de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken in bij een van degenen die toezicht houden. Het College voor toetsen en examens bepaalt, in welke gevallen wordt afgeweken van de eerste volzin alsmede in welke gevallen en op welk tijdstip de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in die volzin aan de kandidaten worden teruggegeven;
 - c. het College voor toetsen en examens deelt het door de kandidaat behaalde cijfer voor het centraal examen aan de directeur mee.
- 2.6. Het College voor toetsen en examens kan bepalen dat een toets wordt afgenomen op een tijdstip dat is gelegen voor de aanvang van het eerste tijdvak.
- 2.7. Het College voor toetsen en examens kan voor een toets een afnameperiode instellen waarbinnen het bevoegd gezag zelf de afnametijdstippen bepaalt. Deze afnameperiode vangt niet eerder aan dan op 1 april van het

desbetreffende examenjaar en omvat het eerste en tweede tijdvak van dat examenjaar.

- 2.8. Het College voor toetsen en examens kan regels stellen voor de uitvoering van een toets van het centraal examen.

3. CENTRAAL EXAMEN IN EERDER LEERJAAR (ARTIKEL 37A. EINDEXAMENBESLUIT)

- 3.1. In afwijking van [artikel 37, tweede lid](#), kan het bevoegd gezag een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
- 3.2. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
- 3.3. [Artikel 49, zevende lid](#), en [artikel 50, vijfde lid](#), zijn van overeenkomstige toepassing.
- 3.4. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.
- 3.5. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

4. OPGAVE KANDIDATEN CENTRAAL EXAMEN (ARTIKEL 38. EINDEXAMENBESLUIT)

- 4.1. De directeur deelt jaarlijks voor 1 november aan Onze Minister mede hoeveel kandidaten in elk vak aan het centraal examen in het eerste tijdvak zullen deelnemen.

5. REGELS OMTRENT HET CENTRAAL EXAMEN (ARTIKEL 40. EINDEXAMENBESLUIT)

- 5.1. Onze Minister zorgt ervoor dat de opgaven, bedoeld in [artikel 2, onderdeel c, van de Wet College voor toetsen en examens](#) tijdig beschikbaar worden gesteld aan de directeur van de school.
- 5.2. De directeur zorgt ervoor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd. Het College voor toetsen en examens kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.
- 5.3. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, uitgezonderd mededelingen van het College voor toetsen en examens.

- 5.4. De directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
- 5.5. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de directeur samen met het gemaakte examenwerk.
- 5.6. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten.
- 5.7. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.

6. FRAUDE TIJDENS HET CENTRAAL EXAMEN

[Zie ook bij Examenblad: onregelmatigheden en fouten bij afname.](#)

6.1. Protocol fraude bij een papieren centraal examen door een kandidaat 2019

Inleiding

In het eindexamenbesluit komt de term fraude niet voor. De wetgever gebruikt de veelomvattende term *onregelmatigheid*. Het plegen van fraude valt hieronder. Fraude die niet in relatie staat tot het centraal examen valt buiten dit kader. Een kandidaat die zich schuldig maakt aan een vergrijp dat niets te maken heeft met het centraal examen kan niet om die reden worden uitgesloten van deelname aan het examen.

Het is van groot belang dat elke school in het examenreglement regels opneemt die fraude moeten voorkomen.

Indien er sprake is van verdenking van fraude bij een onderdeel van het examen, worden formele kaders in acht genomen ter bescherming van de belangen van betrokken personen en het waarborgen van de kwaliteit van het examen.

Vormen van fraude

Enkele voorbeelden van vormen van fraude door een kandidaat zijn:

- (delen van) het examenwerk niet inleveren en beweren het wel ingeleverd te hebben;
- examenwerk van een ander inleveren;
- gebruik maken van ongeoorloofde hulpmiddelen bijvoorbeeld een mobiele telefoon;
- tijdens een examen afkijken of overleggen met anderen;
- tijdens een examen gelegenheid geven tot afkijken;
- aanwijzingen krijgen/geven bij toiletbezoek;
- digitaal of op een andere wijze verspreiden van examenmateriaal tijdens de examenperiode.

Protocol fraude bij papieren examens

- Indien een toezichthouder waarneemt dat een kandidaat zich schuldig maakt aan een frauduleuze handeling/onregelmatigheid stelt hij de betreffende kandidaat hier onmiddellijk van in kennis.
- De kandidaat wordt - als het enigszins mogelijk is - in staat gesteld om het werk af te maken.
- De kandidaat krijgt een nieuw antwoordblad.
- Op het oorspronkelijke blad wordt een melding van fraude aangetekend. Om te voorkomen dat de kandidaat iets kan uitwissen, wordt dit blad vervolgens ingenomen.
- De surveillant maakt van het geconstateerde melding op het proces-verbaal.
- Uiterlijk direct na afloop van het examen wordt de directeur/bevoegd gezag van het voorval mondeling en schriftelijk in kennis gesteld. De directeur stelt een onderzoek in, waarbij de verschillende betrokkenen worden gehoord.
- Nadat het onderzoek is afgesloten, neemt de directeur/bevoegd gezag een beslissing betreffende de daadwerkelijke fraude en de eventueel te nemen maatregelen.
- De kandidaat en bij minderjarigheid diens ouders/verzorgers, wordt schriftelijk van de beslissing van de directeur/het bevoegd gezag in kennis gesteld. De kandidaat wordt vanzelfsprekend gewezen op de beroepsmogelijkheid.
- De directeur/het bevoegd gezag stelt tevens de inspectie op de hoogte van zijn beslissing.

6.2. Protocol fraude bij digitale examens

Inleiding

In het eindexamenbesluit komt de term fraude niet voor. De wetgever gebruikt de veelomvattende term *onregelmatigheid*. Het plegen van fraude valt hieronder. Fraude die niet in relatie staat tot het centraal examen valt buiten dit kader. Een kandidaat die zich schuldig maakt aan een vergrijp dat niets te maken heeft met het centraal examen kan daardoor niet uitgesloten worden van deelname aan het examen.

Het is belangrijk dat elke school in het examenreglement regels opneemt die fraude moeten voorkomen (grenzen stellen).

Indien er sprake is van verdenking van fraude bij een onderdeel van het examen, worden formele kaders in acht genomen ter bescherming van de belangen van betrokken personen en het waarborgen van de kwaliteit van het examen.

Vormen van fraude

Enkele voorbeelden van vormen van fraude door een kandidaat zijn:

- (delen van) het examenwerk niet inleveren en beweren het wel ingeleverd te hebben;
- examenwerk van een ander inleveren;

- gebruik maken van ongeoorloofde hulpmiddelen bijvoorbeeld een mobiele telefoon;
- tijdens een examen afkijken of overleggen met anderen;
- tijdens een examen gelegenheid geven tot afkijken;
- aanwijzingen krijgen/geven;
- digitaal verspreiden van examenmateriaal tijdens de examenperiode.

Protocol fraude bij digitale examens

- Indien een toezichthouder waarneemt dat een kandidaat zich schuldig maakt aan een frauduleuze handeling/onregelmatigheid stelt hij de betreffende kandidaat hier onmiddellijk van in kennis.
- De kandidaat wordt - als het enigszins mogelijk is - in staat gesteld om het werk af te maken. Dit om beroepsprocedures niet in de weg te staan.
- De toezichthouder maakt van het geconstateerde melding in het proces verbaal.
- Uiterlijk direct na afloop van het examen wordt de directeur/het bevoegd gezag van het voorval mondeling en schriftelijk in kennis gesteld. De directeur stelt een onderzoek in, waarbij de verschillende betrokkenen worden gehoord.
- Nadat het onderzoek is afgesloten, neemt de directeur een beslissing.
- Voor de digitale centrale examens algemene vakken bb en kb geldt: indien de directeur beslist dat de kandidaat bij een digitaal examen een andere variant van hetzelfde examen kan maken, meldt hij dit aan inspectie en eventueel aan het College voor Toetsen en Examens.
- De kandidaat en bij minderjarigheid diens ouders, wordt schriftelijk van de beslissing van de directeur in kennis gesteld. De kandidaat wordt vanzelfsprekend gewezen op de beroepsmogelijkheid.

6.3. Protocol fraude bij cspe

Inleiding

In het eindexamenbesluit komt de term fraude niet voor. De wetgever gebruikt de veelomvattende term *onregelmatigheid*. Het plegen van fraude valt hieronder. Fraude die niet in relatie staat tot het centraal examen valt buiten dit kader. Een kandidaat die zich schuldig maakt aan een vergrijp dat niets te maken heeft met het centraal examen kan daardoor niet uitgesloten worden van deelname aan het examen.

Het is van groot belang dat elke school in het examenreglement regels opneemt die fraude moeten voorkomen (grenzen stellen).

Indien er sprake is van verdenking van fraude bij een onderdeel van het examen, worden formele kaders in acht genomen ter bescherming van de belangen van betrokken personen en het waarborgen van de kwaliteit van het examen.

Vormen van fraude

Enkele voorbeelden van fraude door een kandidaat zijn:

- (delen van) het examenwerk niet inleveren en beweren het wel ingeleverd te hebben;
- examenwerk van een ander inleveren;
- gebruik maken van ongeoorloofde hulpmiddelen bijvoorbeeld een mobiele telefoon;
- tijdens een examen afkijken of overleggen met anderen;
- tijdens een examen gelegenheid geven tot afkijken;
- aanwijzingen krijgen/geven bij toiletbezoek;
- digitaal verspreiden van examenmateriaal tijdens de examenperiode.

Protocol fraude bij CSPE

- Indien een toezichthouder waarneemt dat een kandidaat zich schuldig maakt aan een frauduleuze handeling/onregelmatigheid stelt hij de betreffende kandidaat hier onmiddellijk van in kennis.
 - De kandidaat wordt - als het enigszins mogelijk is - in staat gesteld om het werk af te maken.
 - De toezichthouder maakt van het geconstateerde melding op het proces-verbaal.
 - Uiterlijk direct na afloop van het examen wordt de directeur/het bevoegd gezag van het voorval mondeling en schriftelijk in kennis gesteld. De directeur stelt een onderzoek in, waarbij de verschillende betrokkenen worden gehoord.
 - Nadat het onderzoek is afgesloten, neemt de directeur een beslissing.
7. De kandidaat en, bij minderjarigheid diens ouders, wordt schriftelijk van de beslissing van de directeur in kennis gesteld. De kandidaat wordt vanzelfsprekend gewezen op de beroepsmogelijkheid.
 8. De directeur stelt tevens de inspectie op de hoogte van zijn beslissing.

10. BEOORDELING CENTRAAL EXAMEN (ARTIKEL 41. EINDE XAMENBESLUIT)

- 10.1. De directeur doet het gemaakte werk van het centraal examen met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en met het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator in het desbetreffende vak. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen, bedoeld in [artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens](#) toe. De examinerator drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens. De examinerator zendt de score en het beoordeelde werk aan de directeur.
- 10.2. De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score, bepaald in het eerste lid, onverwijld aan de directeur van de school, bedoeld in [artikel 36, tweede lid](#), toekomen. De directeur stelt deze documenten ter hand aan de gecommiteerde.
- 10.3. De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij toe de beoordelingsnormen en de daarbij behorende scores, bedoeld in [artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens](#). De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring is medeondertekend door het bevoegd gezag van de school waarbij de gecommiteerde werkzaam is.
- 10.4. Bij digitale examinering worden de handelingen, bedoeld in het eerste en tweede lid, digitaal verricht, uitgezonderd de handelingen die betrekking hebben op het proces-verbaal.
- 10.5. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven voor de toepassing van het eerste tot en met vierde lid.

11. BEOORDELING CENTRAAL EXAMEN CSPE (ARTIKEL 41A. EINDE XAMENBESLUIT)

- 11.1. De directeur draagt er zorg voor dat bij het maken van het cspe van een eindexamen vmbo, een examinerator in het desbetreffende vak of programma aanwezig is. De examinerator beoordeelt de prestaties tijdens het maken van de opgaven en legt zijn bevindingen van de verrichtingen van de kandidaat schriftelijk vast, volgens daartoe door het College voor toetsen en examens gegeven richtlijnen. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij toe de beoordelingsnormen, bedoeld in [artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens](#). De examinerator drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor toetsen en examens. De examinerator zendt de score en voor zover mogelijk het beoordeelde werk aan de directeur.
- 11.2. Voor het cspe vmbo vindt de beoordeling tevens plaats door een tweede examinerator. De tweede examinerator kan een deskundige als bedoeld in [artikel](#)

[29, tweede lid, van de wet](#) of een andere examinator van de school zijn. De tweede examinator beoordeelt het resultaat van de opgaven, alsmede de verrichtingen van de kandidaat zoals blijkend uit de in het eerste lid bedoelde schriftelijke vastlegging daarvan. De directeur overhandigt de tweede examinator daartoe een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal, alsmede de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid. [Artikel 41, vierde lid](#), is van overeenkomstige toepassing.

12. VASTSTELLING SCORE EN CIJFER CENTRAAL EXAMEN (ARTIKEL 42. EINDE XAMENBESLUIT)

- 12.1. De examinator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Indien de examinator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
- 12.2. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de score, bedoeld in het eerste lid, en met inachtneming van de regels, bedoeld in [artikel 2, tweede lid, onderdeel e, van de Wet College voor toetsen en examens](#).

13. NIET OP REGELMATIGE WIJZE AFGENOMEN CENTRAAL EXAMEN (ARTIKEL 43. EINDE XAMENBESLUIT)

- 13.1. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
- 13.2. De inspectie verzoekt het College voor toetsen en examens nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.

14. ONVOORZIENE OMSTANDIGHEDEN CENTRAAL EXAMEN (ARTIKEL 44. EINDE XAMENBESLUIT)

- 14.1. Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in één of meer vakken aan één of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist Onze Minister hoe alsdan moet worden gehandeld.

15. VERHINDERING CENTRAAL EXAMEN (ARTIKEL 45. EINDEEXAMENBESLUIT)

- 15.1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.
- 15.2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor toetsen en examens zijn eindexamen te voltooien.
- 15.3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij het College voor toetsen en examens. In dat geval deelt de directeur aan het College voor toetsen en examens mede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan [artikel 55, eerste, tweede dan wel derde lid](#), en waaruit deze toepassing bestaat.
- 15.4. Na afloop van het derde tijdvak deelt het College voor toetsen en examens het resultaat mede aan de directeur.
- 15.5. Indien het bevoegd gezag op grond van [artikel 37, zevende lid](#), zelf de afnametijdstippen bepaalt, kan de directeur een kandidaat de gelegenheid geven om binnen de afnameperiode die het College voor toetsen en examens daarvoor heeft ingesteld, alsnog de toetsen te voltooien waarvoor hij eerder was verhinderd.

16. GANG VAN ZAKEN TIJDENS HET EINDEEXAMEN

- 16.1. De voorzitter van het eindexamen draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het examen wordt uitgeoefend. Het is de toezichthouders niet toegestaan tijdens het toezicht andere werkzaamheden te verrichten.
- 16.2. De toezichthouders zien toe op de in de artikelen 8.5 t/m 8.10 bepaalde gedragsregels van de kandidaten.
- 16.3. Zij die toezicht hebben gehouden bij het examen, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de secretaris van het eindexamen samen met het gemaakte examenwerk.
- 16.4. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, uitgezonderd mededeling van door de centrale examencommissie vaststelling opgaven vastgestelde errata.
- 16.5. De kandidaat dient uiterlijk 10 minuten voor de aanvang van een examentoets aanwezig te zijn.
- 16.6. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de examentoets tot die toets worden toegelaten. Hij levert evenwel het gemaakte examenwerk in op het daarvoor vastgestelde tijdstip. Bij een geldige reden, ter beoordeling van de voorzitter van het eindexamen is artikel

- 9 van toepassing. Hij dient echter wel te verschijnen bij de overige toetsen van het examen.
- 16.7. Het meenemen van tassen, jassen, elektronische apparatuur (tenzij het een toegestaan hulpmiddel betreft) en dergelijke in het examenlokaal, is niet toegestaan.
- 16.8. Toegestane hulpmiddelen (tabellen, woordenboeken e.d.) conform checklist VO Raad – opgenomen als bijlage- kunnen worden gecontroleerd door de toezichthouders tijdens de toets.
- 16.9. Het examenwerk dient gemaakt te worden op papier, dat door de school is verstrekt. Dit geldt ook voor het kladpapier. Er mag geen papier meegenomen worden door de kandidaat in het examenlokaal. Op elk papier dat door de school verstrekt wordt ten behoeve van het examen dient de kandidaat zijn naam en kandidaat- nummer te vermelden.
- 16.10. Het examenwerk wordt niet met potlood gemaakt. Dit laatste is niet van toepassing op tekeningen, grafieken en de gesloten vragen die op het CITO worden verwerkt. Het gebruik van correctielak (tipex) is niet toegestaan.
- 16.11. Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat gedurende een toets het examenlokaal niet verlaten.
- 16.12. Een kandidaat die tijdens een toets van het examen onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de voorzitter van het eindexamen of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten.
- 16.12.1. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met de voorzitter van het eindexamen de gemiste tijd aan het einde van de toets worden ingehaald.
- 16.12.2. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, zal de voorzitter van het eindexamen, dit melden aan de inspectie. Deze beslist over de verdere gang van zaken.
- 16.13. De kandidaat moet zijn werk aan de toezichthouders overhandigen. Tijdens het ophalen van het gemaakte werk dient er volkomen rust in het examenlokaal te heersen.
- 16.14. In het geval van een digitaal examen geldt een specifiek protocol voor het inleveren:
- 16.14.1. De directeur ziet er op toe dat de kandidaat het examen heeft afgesloten.
- 16.14.2. De directeur ziet er op toe dat in het geval zich technische problemen voordoen tijdens het examen, het examen niet voortijdig wordt afgesloten, maar eerst contact opgenomen wordt met de Facet-helpdesk. De directeur besluit tot voortijdig afsluiten van het examen en draagt er zorg voor dat in het logboek genoteerd wordt wat de aard van het probleem is en welke stappen de school (in samenwerking met de ICT examenhelpdesk) genomen heeft om het probleem te verhelpen.
- 16.14.3. De kandidaat wordt ervan op de hoogte gesteld dat hij geen cijfer kan krijgen voor deze afname.

- 16.14.4. De directeur ziet er op toe dat kandidaten bij het verlaten van de examenzaal geen examendocumenten en aantekeningen meenemen.
- 16.15. Door deelname aan een examenzitting geeft een kandidaat te kennen op de hoogte te zijn van en in te stemmen met de strekking van dit Examenreglement.
- 16.16. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.
- 16.17. Bij ministeriële regeling kan ten aanzien van een of meer zittingen worden bepaald dat de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken inleveren bij een van degenen die toezicht houden.
- 16.18. Bij die regeling wordt bepaald wanneer de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in de eerste volzin, aan de kandidaten worden teruggegeven.

VII UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING

De artikelnummers waarnaar in deze tekst verwezen wordt, duiden op de artikelnummers van het eindexamenbesluit.

<https://wetten.overheid.nl/BWBR0004593/2019-01-01#HoofdstukIV>

1. EINDCIJFER EINDEXAMEN (ARTIKEL 47. EINDEXAMENBESLUIT)

- 1.1. Het eindcijfer voor de rekentoets en alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
- 1.2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
- 1.3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is afgenomen en niet tevens een centraal examen, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.
- 1.4. Van de cijfers die zijn behaald bij de gelegenheden om de rekentoets af te leggen, bedoeld in artikel 51a, geldt het hoogst behaalde cijfer als eindcijfer voor de rekentoets.
- 1.5. In afwijking van het vierde lid bepaalt de directeur in overleg met de kandidaat die gebruik heeft gemaakt van de rekentoets ER of van meerdere gelegenheden om de rekentoets af te leggen en gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid, bedoeld in [artikel 51a, vierde of vijfde lid](#), welk van de voor de rekentoets behaalde cijfers geldt als eindcijfer.

2. VASTSTELLING UITSLAG (ARTIKEL 48. EINDEXAMENBESLUIT)

- 2.1. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen in geval van een eindexamen de uitslag vast met inachtneming van artikel 49 of artikel 50, en voor zover van toepassing artikel 52c.
- 2.2. De uitslag luidt «geslaagd» of «afgewezen».
- 2.3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de directeur en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.
- 2.4. Indien de kandidaat aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs examen aflegt in één vak of in een aantal vakken die samen geen eindexamen vormen, kan de kandidaat daaraan voorafgaand aan de examencommissie vavo kenbaar maken, het volledig eindexamen te willen afleggen door voor de ontbrekende vakken of de ontbrekende rekentoets in aanvulling op de cijferlijst

- voor die vakken of deze toets aan deze examencommissie één of meer van de volgende bewijsstukken te overleggen:
- 2.4.1. een of meer in artikel 52, eerste lid, of artikel 52c, bedoelde cijferlijsten van een school voor voortgezet onderwijs, uitgereikt in een eerder jaar;
 - 2.4.2. een of meer door een andere instelling voor educatie en beroepsonderwijs afgegeven cijferlijsten als bedoeld in artikel 52, eerste lid, of 53, eerste lid, van dit besluit of op grond van een resultatenlijst als bedoeld in artikel 7.4.6, derde lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs;
 - 2.4.3. een of meer cijferlijsten als bedoeld in artikel 30, eerste of tweede lid, of artikel 31, eerste lid, van het Staatsexamenbesluit VO;
 - 2.4.4. een of meer bewijzen van ontheffing als bedoeld in artikel 10, vierde lid, van dit besluit, of als bedoeld in artikel 11, vierde lid, van het Staatsexamenbesluit VO.
- 2.5. Cijferlijsten worden uitsluitend bij de vaststelling van de uitslag betrokken, indien na het jaar waarin zij zijn vastgesteld, nog geen 10 jaren zijn verstreken. Bewijzen van ontheffing worden uitsluitend bij de vaststelling van de uitslag betrokken indien na het jaar waarin het onderliggende diploma, getuigschrift of ander bewijsstuk is vastgesteld, nog geen 10 jaren zijn verstreken.
- 2.6. De kandidaat toont in voorkomend geval ten genoegen van de directeur aan dat hij recht heeft op een vrijstelling of ontheffing ingevolge de artikelen 11, 12, 13, 22, 23, 24 of 25, onverminderd de artikelen 14 en 26, of ingevolge artikel 9, van dit besluit, dan wel als bedoeld in artikel 10 van het Staatsexamenbesluit VO.
- 2.7. De directeur vergewist zich ervan dat het eindexamen de in de artikelen 11, 12, 13, 22, 23, 24 of 25 voorgeschreven vakken en rekentoets omvat.
- 2.8. Indien de kandidaat eindexamen heeft afgelegd en in datzelfde jaar deelstaatsexamen heeft afgelegd of deeleindexamen aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, worden de met het deelstaatsexamen respectievelijk deeleindexamen behaalde cijfers, indien de kandidaat daarom tijdig en schriftelijk heeft verzocht, betrokken bij de uitslagbepaling.

3. UITSLAG EINDEXAMEN LEERWEGEN VMBO (ARTIKEL 49. EINDEXAMENBESLUIT)

De volledige uitslagbepaling vindt u op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0004593/2019-01-01#HoofdstukIV>. Hieronder treft u de vertaalslag in begrijpbare (leerlingen-)taal.

3.1. Slagen in de theoretische leerweg

De kandidaat is geslaagd als hij/zij voldoet aan alle volgende voorwaarden:

1. Het eindgemiddelde voor het centraal examenvakkenpakket is 5,50 of hoger;
2. Voor het vak Nederlands behaalt de leerling een 5 (afgerond) als eindcijfer;
3. Kunstvakken, lichamelijke opvoeding en het profielwerkstuk hebben voldoende/goed als beoordeling;
4. De leerling voldoet aan de compensatieregel;

NB 1: Compensatieregel: De leerling is geslaagd

- als alle afgeronde eindcijfers 6 of hoger zijn;
- of als hij één afgerond eindcijfer 5 heeft en alle andere afgeronde eindcijfers 6 of hoger zijn;
- of als hij twee afgeronde eindcijfers 5 heeft en alle andere afgeronde eindcijfers 6 of hoger zijn, waarvan ten minste één afgerond eindcijfer 7 of hoger is;
- of als hij één afgerond eindcijfer 4 heeft en alle andere afgeronde eindcijfers 6 of hoger zijn, waarvan ten minste één afgerond eindcijfer 7 of hoger is.
- géén eindcijfer 3 of lager heeft.

3.2. Slagen in de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg Dienstverlening en Producten.

Een leerling is geslaagd als hij/zij voldoet aan de volgende voorwaarden:

1. De leerling heeft als eindgemiddelde voor het examenvakkenpakket 5,50 of hoger. Het beroepsgerichte vak telt hier één keer mee;
2. De leerling heeft voor het vak Nederlands een 5 (afgerond) of hoger als eindcijfer;
3. De leerling heeft voldoende/goed als beoordeling bij kunstvakken en lichamelijke opvoeding;
4. De leerling voldoet aan de compensatieregel.

NB 1: Compensatieregel: De leerling is geslaagd

- als alle afgeronde eindcijfers* 6 of hoger zijn;
- of als hij één afgerond eindcijfer 5 heeft en alle andere afgeronde eindcijfers 6 of hoger zijn;
- of als hij twee afgeronde eindcijfers 5 heeft en alle andere afgeronde eindcijfers 6 of hoger zijn, waarvan ten minste één afgerond eindcijfer 7 of hoger is;
- of als hij één afgerond eindcijfer 4 heeft en alle andere afgeronde eindcijfers 6 of hoger zijn, waarvan ten minste één afgerond eindcijfer 7 of hoger is.
- géén eindcijfer 3 of lager heeft.

NB 2: Het eindcijfer voor het beroepsgerichte programma in de basis –en kaderberoepsgerichte leerweg telt mee voor twee cijfers in de slaag/zakregeling.

NB 3: Onder de vakken met een cijferbeoordeling valt ook het verplichte vak maatschappijleer.

** eindcijfers binnen de vakken; Nederlands, Engels, wiskunde, maatschappijleer, economie en het beroepsgerichte vak.*

3.3. Doorstromen voor 4 basis-en kaderberoepsgerichte leerweg - Vakmanschapsroute

Je mag doorstromen naar leerjaar 5 (het 3e leerjaar in de VKR) als

1. je in de vakken Nederlands, Engels, wiskunde, natuurkunde (gemiddelde SE en CSE), maatschappijleer (SE)* én het praktijkvak (gemiddelde van

de 4 modules) maximaal één vijf hebt en voor de rest allemaal minimaal een zes hebt gehaald.

Let op:

- Het gemiddelde praktijkvakcijfer telt dubbel.
 - Heb je twee vijven of één vier dan moet je voor een ander vak minimaal één zeven hebben. Er mag geen drie voorkomen als eindcijfer voor een vak.
2. je voor Nederlands minimaal een vijf hebt;
 3. L.O. en CKV beide minimaal voldoende zijn;
 4. je het LOB-portfolio en het Technisch portfolio beide minimaal met een voldoende hebt afgerond;
 5. overig**

Indien een leerling niet aan de doorstroomregeling voldoet, wordt deze leerling door het docententeam aanwezig binnen de verificatievergadering besproken. Er wordt een bindend doorstroomadvies gegeven.

**Op het Lodewijk College locatie Oude Vaart moet Maatschappijleer minimaal met een voldoende zijn afgesloten.

**Aan de schooleigen afspraken m.b.t. de Maatschappelijke Stage (MaS) moet zijn voldaan.

4. UITSLAG EINDEXAMEN VWO EN HAVO (ARTIKEL 50. EINDEXAMENBESLUIT)

De volledige uitslagbepaling vindt u op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0004593/2019-01-01#HoofdstukIV>. Hieronder treft u de vertaalslag in begrijpbare (leerlingen-)taal.

5. VOORSCHRIFTEN JUDICIUM CUM LAUDE (ARTIKEL 52A. EINDEXAMENBESLUIT)

5.1. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vwo met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:

1°. de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van [artikel 50, tweede lid](#), en de vakken van het profieldeel, en

2°. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en

b. ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van [artikel 50](#).

5.2. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen havo met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:

1°. de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van [artikel 50, tweede lid](#), en de vakken van het profieldeel, en
2°. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van [artikel 50](#).

5.3. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo theoretische leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:

1°. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en

2°. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en

b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van [artikel 49](#).

5.4. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van:

1°. de eindcijfers voor het profielvak en de twee algemene vakken van het profieldeel, en

2°. het eindcijfer berekend op grond van [artikel 49, derde lid](#), en

b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie «voldoende» voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van [artikel 49](#).

5.5. Specifiek geldend voor de vakmanschapsroute: Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

Deze regeling is:

● *zoveel mogelijke analoog aan de bestaande ‘cum-lauderegeling’ vmbo maar er is*

rekening gehouden met de specifieke eigenschappen van de Vakmanschapsroute Techniek zoals die in Zeeuws-Vlaanderen vormgegeven wordt;

● *opgesteld door de coördinator Onderwijs CTT/VKR en besproken en vastgesteld*

door de leden van de Projectgroep Onderwijs (PGO = directeurenoverleg vo - mbo) in de bijeenkomst d.d. 14 juni 2019;

● voor het eerst geldend voor het cohort 2017-2018 dat na de zomervakantie 2019 overstapt naar het mbo.

Regeling

1. het eindcijfer voor het praktijkvak (het gemiddelde van alle modules in het 1e en 2e halfjaar van VKR2) moet een 8.0 of hoger zijn;
2. de eindcijfers voor de vakken Wiskunde en Nask1 (het totaalgemiddelde van deze respectievelijke vakken, opgebouwd in VKR1 en VKR2) moeten een 8.0 of hoger zijn;
3. de eindcijfers voor de vakken Nederlands, Engels en Maatschappijleer 1 (het totaalgemiddelde van deze respectievelijke vakken, al dan niet opgebouwd in VKR1 en VKR2) mogen niet lager zijn dan 6.0;
4. zowel het LOB-portfolio als het Technisch-portfolio moeten minimaal met een voldoende zijn beoordeeld;
5. eventuele extra vakken (maar ook L.O. en CKV1) worden buiten beschouwing gelaten;
6. het cijfer voor de Rekentoets telt niet mee voor de cum-laudebepaling.

6. HERKANSING CENTRAAL EXAMEN

- 6.1. De kandidaat heeft het recht om voor één vak van het eindexamen waarin hij al centraal examen heeft afgelegd, in het tweede of, indien [artikel 45, eerste lid](#), van toepassing is, derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen of aan het cspe. Bij het eindexamen van de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg heeft de kandidaat het recht, bedoeld in de eerste volzin, ook voor het cspe dat door het bevoegd gezag aansluitend aan het eerste tijdvak of in het tweede tijdvak wordt afgenomen. De herkansing van het cspe bestaat uit het opnieuw afleggen van deze toets of van één of meer onderdelen daarvan. De kandidaat heeft het recht, bedoeld in de eerste volzin, alleen indien op grond van [artikel 49, vierde lid](#), of [artikel 50, vijfde lid](#), de eindcijfers zijn bekendgemaakt.
- 6.2. De kandidaat stelt de directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
- 6.3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
- 6.4. Na afloop van de herkansing in het laatste leerjaar wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van [artikel 48](#) en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
- 6.5. Na afloop van een herkansing in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar wordt het eindcijfer schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
- 6.6. Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

7. AFLEGGEN EINDEXAMEN IN VAK OP OORSPRONKELIJK NIVEAU NA EINDEXAMEN IN ZELFDE VAK OP HOGER NIVEAU (ARTIKEL 51A. EINDEXAMENBESLUIT)

Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van die schoolsoort of leerweg.

8. DIPLOMA EN CIJFERLIJST (ARTIKEL 52. EINDEXAMENBESLUIT)

8.1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:

- a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
- b. voor vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk,
- c. voor vmbo het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk,
- d. de beoordeling van het vak lichamelijke opvoeding in vwo en havo,
- e. de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg in mavo en vbo,
- f. de beoordeling van de maatschappelijke stage, indien:
 - 1°. de maatschappelijke stage is beoordeeld met «voldoende» of «goed»;
 - 2°. deze tenminste de duur heeft gehad van 30 uren,
- g. de eindcijfers voor de rekentoets en de examenvakken met inbegrip van het cijfer bepaald op grond van [artikel 49, derde of vierde lid](#), of [artikel 50, tweede lid](#), en
- h. de uitslag van het eindexamen.

8.2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van het College voor toetsen en examens, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is in elk geval de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.

8.3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.

8.4. Onze Minister stelt het model van de cijferlijst vast.

8.5. Voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend bij het eindexamen geldt het volgende:

a. indien het betreft het eindexamen vwo of het eindexamen havo:

- 1°. de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel worden niet vermeld op de cijferlijst indien de kandidaat het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs;
- 2°. de vakken maatschappijleer en culturele en kunstzinnige vorming waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van het bezit van een diploma havo, worden niet vermeld op de cijferlijst;
- 3°. vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld op grond van [artikel 9](#) van dit besluit of [artikel 10 van het Staatsexamenbesluit VO](#), worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
- 4°. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vwo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen havo of eindexamen vmbo waarvan deze vwo-vakken deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
- 5°. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen havo is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo waarvan deze vakken dan wel de overeenkomstige vakken, bedoeld in [artikel 14, achtste lid, van de wet](#), deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
- 6°. andere vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer;

b. indien het betreft het eindexamen vmbo:

- 1°. de vakken behorende tot de beeldende vorming, muziek, dans, drama en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel worden niet vermeld op de cijferlijst indien de kandidaat het eindexamen aflegt aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs;
- 2°. vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld op grond van [artikel 9](#) van dit besluit of [artikel 10 van het Staatsexamenbesluit VO](#), worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
- 3°. vakken waarvoor de kandidaat bij het eindexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, is vrijgesteld op grond van een eerder afgelegd eindexamen vmbo voor zover het betreft de kaderberoepsgerichte leerweg of de basisberoepsgerichte leerweg waarvan deze vakken dan wel de overeenkomstige vakken, bedoeld in [artikel 10, negende lid, van de wet](#), deel uitmaakten, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;
- 4°. vakken waarvoor de kandidaat op grond van [artikel 23, achtste lid](#), [artikel 24, zevende lid](#), of [artikel 25, zevende lid](#), bij het eindexamen vmbo zijn vrijgesteld, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het eerder behaalde cijfer;

5°. vakken die op grond van [artikel 22, achtste lid](#), zijn gekozen in aanvulling op de daar bedoelde voorgeschreven vakken, worden vermeld op de cijferlijst, met vermelding van het daarvoor behaalde cijfer;
6°. andere vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer.

- 8.6. De directeur en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.
- 8.7. Indien de kandidaat in een bepaald jaar is geslaagd voor het eindexamen, draagt de directeur er op verzoek van de kandidaat zorg voor dat de behaalde cijfers voor de vakken waarin in datzelfde jaar de eindexamen of deelstaatsexamen is afgelegd, worden vermeld op de cijferlijst.
- 8.8. De directeur van een scholengemeenschap die in elk geval een school voor mavo omvat, reikt op verzoek van de kandidaat die met goed gevolg het examen vmbo in de gemengde leerweg aan die school heeft afgelegd en bovendien examen heeft afgelegd in een extra algemeen vak en met het meetellen van dat vak voldoet aan [artikel 49](#) voor zover het betreft de uitslag van het eindexamen vmbo in de theoretische leerweg, het diploma vmbo van de theoretische leerweg uit.

9. ATHENEUMDIPLOMA AAN EEN GYMNASIUMKANDIDAAT (ARTIKEL 52B. EINDEKAMENBESLUIT)

- 9.1. De directeur van een scholengemeenschap of school voor vwo die gymnasium verzorgt, kan in plaats van een diploma gymnasium een diploma atheneum uitreiken aan een kandidaat indien:
- a. de scholengemeenschap of school voor vwo atheneum onderwijs verzorgt;
 - b. de scholengemeenschap of school voor vwo overeenkomstig [artikel 21 van de wet](#) kenbaar heeft gemaakt dat het behalen van een diploma atheneum en het volgen van atheneumonderwijs mogelijk is; en
 - c. de kandidaat staat ingeschreven voor atheneum onderwijs.

10. VOORLOPIGE CIJFERLIJST (ARTIKEL 52C. EINDEKAMENBESLUIT)

- 10.1. Indien de kandidaat de rekentoets, een centraal examen of een afsluitend schoolexamen in één of meer vakken heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar en vervolgens de school verlaat zonder het eindexamen te voltooien, verstrekt de directeur hem een voorlopige cijferlijst met de behaalde eindcijfers, voor zover deze niet op grond van [artikel 37a, vijfde lid](#), zijn vervallen. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing op de kandidaat die het gespreid centraal examen, bedoeld in [artikel 59](#), aflegt.

- 10.2. Op de voorlopige cijferlijst worden de rekentoets, het vak of de vakken waarin de kandidaat centraal examen heeft afgelegd vermeld, alsmede het cijfer van het schoolexamen, het cijfer van het centraal examen en het eindcijfer, met de aantekening of het eindcijfer voor de rekentoets gebaseerd is op een rekentoets ER en of gebruik is gemaakt van de herkansingsmogelijkheid als bedoeld in [artikel 51](#).
- 10.3. Indien de kandidaat een afsluitend schoolexamen heeft afgelegd wordt de beoordeling of het cijfer daarvan vermeld op de voorlopige cijferlijst.
- 10.4. Onze Minister stelt het model van de voorlopige cijferlijst vast.
- 10.5. Aan de voorlopige cijferlijst kunnen geen rechten meer worden ontleend met ingang van het moment waarop aan de kandidaat tevens een cijferlijst als bedoeld in [artikel 52, eerste lid](#), is uitgereikt die ten minste de eindcijfers van de voorlopige cijferlijst omvat.

11. CERTIFICAAT EN CIJFERLIJST (ARTIKEL 53. EINDEXAMENBESLUIT)

- 11.1. De examencommissie vavo reikt aan de kandidaat die deeleindexamen heeft afgelegd aan een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, een cijferlijst uit waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
- de cijfers voor het schoolexamen en het centraal examen,
 - voor het vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk,
 - voor het vmbo het thema alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk, en
 - de examenvakken met inbegrip van het cijfer bepaald op grond van [artikel 50, tweede lid](#).
- 11.2. De examencommissie vavo reikt aan de in het eerste lid bedoelde kandidaat, alsmede aan de kandidaat aan wie op grond van de definitieve uitslag niet op grond van [artikel 52, tweede lid](#), een diploma kan worden uitgereikt, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
- het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald,
 - voor het vwo en havo het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk, en
 - voor het vmbo het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met «goed» of «voldoende».
- 11.3. De directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken of de rekentoets van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
- het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of meer heeft behaald en,

b. het thema van het profielwerkstuk, voor zover beoordeeld met «goed» of «voldoende».

- 11.4. De directeur reikt aan de kandidaat, bedoeld in [artikel 2, vierde lid, tweede volzin](#), die deeleindexamen vmbo aan een school voor voortgezet onderwijs heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
- a. de leerweg,
 - b. de cijfers voor het schoolexamen en het centraal examen,
 - c. het thema en de beoordeling van het profielwerkstuk, en
 - d. de eindcijfers voor de examenvakken, met inbegrip van het cijfer dat is bepaald op grond van [artikel 49, derde of vierde lid](#).

- 11.5. Onze Minister stelt het model van het certificaat en de cijferlijst vast.

12. DUPLICATEN, AFGIFTE VERKLARINGEN EN VERVANGENDE OPLEIDINGSDOCUMENTEN (ARTIKEL 54. EINDEINDEXAMENBESLUIT)

- 12.1. Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, bewijzen van ontheffing en cijferlijsten worden niet verstrekt.
- 12.2. Een schriftelijke verklaring dat een in het eerste lid bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door Onze Minister worden verstrekt.
- 12.3. Een document ter vervanging van een diploma, certificaat of cijferlijst kan uitsluitend door Onze Minister worden verstrekt indien op grond van [artikel 4, vierde lid](#), [artikel 7, eerste lid](#), of [artikel 28b, tweede lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek](#) of ten gevolge van het verkrijgen van het Nederlanderschap op grond van [artikel 7, eerste lid, van de Rijkswet op het Nederlanderschap](#), de voornaam onderscheidenlijk de geslachtsnaam van de kandidaat is gewijzigd.

VIII OVERIGE BEPALINGEN

1. AFWIJKING WIJZE VAN EXAMINEREN (ARTIKEL 55. EINDEINDEXAMENBESLUIT)

- 1.1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in dit besluit wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
- 1.2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:

- a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen of de rekentoets in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
- 1.3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
- a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
 - b. het vak Nederlandse taal;
 - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
- 1.4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
- 1.5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

2. GEGEVENSVERSTREKKING (ARTIKEL 56. EINDEXAMENBESLUIT)

- 2.1. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, voor zover van toepassing, en na de vaststelling van de definitieve uitslag stuurt het bevoegd gezag aan Onze Minister en aan de inspectie een opgave waarop voor de kandidaten voor zover van toepassing zijn vermeld:
- a. het profiel of de profielen danwel de leerweg waarop het examen betrekking heeft;
 - b. de vakken waarin examen is afgelegd;
 - c. de cijfers van het schoolexamen alsmede in voorkomend geval, het vak of de vakken waarop het profielwerkstuk in het vwo of havo betrekking heeft en de beoordeling en het thema van het profielwerkstuk in het vmbo;
 - d. de cijfers van het centraal examen;
 - e. de rekentoets waarvoor het eindcijfer is vastgesteld met het bijbehorende niveau, alsmede of gebruik is gemaakt van de rekentoets ER;
 - f. de eindcijfers;
 - g. de uitslag van het eindexamen.

- 2.2. Het eerste lid is niet van toepassing op een bevoegd gezag dat op grond van [artikel 103b, tweede lid, van de wet](#) of op grond van [artikel 2.3.6a, tweede lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs](#) examengegevens samen met het persoonsgebonden nummer verstrekt aan Onze Minister.

3. BEWAREN EXAMENWERK (ARTIKEL 57. EINDEXAMENBESLUIT)

- 3.1. Het werk van het centraal examen en de rekentoets der kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden.
- 3.2. Een door de directeur en de secretaris van het eindexamen ondertekend exemplaar van de opgave, bedoeld in [artikel 56](#) wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
- 3.3. De directeur draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.
- 3.4. Een kandidaat die voor een vak ten overstaan van het College voor toetsen en examens centraal examen aflegt met geheime opgaven, kan omtrent zijn werk gedurende genoemde periode van zes maanden inlichtingen inwinnen bij het College voor toetsen en examens.

4. AFWIJKENDE INRICHTING EXAMEN (ARTIKEL 58. EINDEXAMENBESLUIT)

Ten behoeve van experimenten met een andere inrichting van het eindexamen kan Onze Minister toestaan dat van dit besluit wordt afgeweken.

5. SPREIDING VOLTOOIING EINDEXAMEN (ARTIKEL 59. EINDEXAMENBESLUIT)

- 5.1. Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
- 5.2. Het eerste lid is van toepassing op de rekentoets, met dien verstande dat de rekentoets in het ene schooljaar of in het daarop volgende schooljaar kan worden afgelegd.

- 5.3. Het bevoegd gezag geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
- 5.4. [Artikel 51, eerste tot en met vierde lid](#), is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
- 5.5. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers, behaald tot en met het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen, zendt het bevoegd gezag aan de Onze Minister een opgave waarop voor die kandidaat zijn vermeld de gegevens, genoemd in [artikel 56, onderdelen a tot en met g](#).
- 5.6. De directeur en de secretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van [artikel 49](#) of [artikel 50](#).

6. HARDHEIDSCLAUSULE (ARTIKEL 60. EINDEKAMENBESLUIT)

Onze Minister kan bij of krachtens dit besluit vastgestelde voorschriften buiten toepassing laten of daarvan afwijken voor zover onverkorte toepassing zal leiden tot onbillijkheden van overwegende aard.

VIV SLOT- EN OVERGANGSBEPALINGEN

1. Dit examenreglement treedt in werking op 1 oktober 2019 onder voorbehoud van wijzigingen in de wetgeving / regelgeving.
2. Het bevoegd gezag stelt een examencommissie in voor elke door de school verzorgde schoolsoort of groep(en) van schoolsoorten.
3. Het bevoegd gezag draagt er mede door de samenstelling van de examencommissie zorg voor dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie voldoende wordt gewaarborgd.
4. Ten minste één lid van de examencommissie is als docent verbonden aan de schoolsoort of groep van schoolsoorten waarvoor de examencommissie is ingesteld.
5. De examencommissie van het Reynaertcollege bestaat uit de volgende leden:
 - a. Voorzitter: plv. directeur vmbo
 - b. Plv. Voorzitter: teamleider havo/vwo bovenbouw
 - c. Secretaris: decaan vwo
 - d. Plv. secretaris: decaan vmbo
 - e. Leden: alle examinatoren van de betreffende afdelingen vmbo, havo, vwo

6. In gevallen waarin het Eindexamenbesluit en het Examenreglement niet voorzien, beslist het College van Bestuur. Het College van Bestuur deelt zijn beslissing zo spoedig mogelijk mee aan de betrokkenen en aan de inspectie.
7. Tegen de beslissing van het College van Bestuur kan schriftelijk bezwaar gemaakt worden bij de (externe) geschillencommissie.

Postadres

Postbus 82324

2508 EH Den Haag

070-3861697 (van 9.00 tot 16.30 uur)

info@gcbo

BIJLAGES

1. TOEGESTANE HULPMIDDELEN BIJ HET EXAMEN

Bijlage 1A

Hulpmiddelen vmbo 2020

1. Wat is er anders in 2020?

Bij de papieren 'CE's Nederlands is een voorbeeldbriefsjabloon niet langer toegestaan. De aanpassing van het correctievoorschrift voor wat betreft de beoordeling van conventies, maakt het gebruik van een briefsjabloon op vakinhoudelijke gronden ongewenst.

Verder is er in 2020 ten opzichte van 2019 een toevoeging opgenomen bij het gebruik van een woordenboek Nederlands bij alle schriftelijke examens.

2. Toegestane

hulpmiddelen vmbo 2020

vak

Alle vakken

leerweg

Alle leerwegen

hulpmiddel

Basispakket, bestaande uit:

- schrijfmateriaal incl. millimeterpapier
- tekenpotlood
- blauw en rood kleurpotlood
- liniaal met millimeterverdeling
- passer
- nietmachine*
- geometrische driehoek
- vlakgum
- elektronisch rekenapparaat (zie 3.3)

* zie 4.3 'overige zaken' bij

Eindelijk Woordenboek

Nederlands (zie 3.1)

of

woordenboek Nederlands-

vreemde taal en vreemde

taal-Nederlands (zie 3.1)

Woordenboek naar en van de

doeltaal;

Bij Engels: (op verzoek

kandidaat) daarnaast ook

woordenboek Engels-Engels

(zie 3.2)

Naast of in plaats van de

geometrische driehoek: een

windroos Roosterpapier in cm²

Door CvTE goedgekeurd

informatiemateriaal (zie 3.4)

Computer

De informatie over de

benodigde materialen,

grondstoffen, gereedschappen

en/of hulpmiddelen bij de

praktische opdrachten van het

cspe wordt elk jaar in de

instructie voor de examinerator

meegedeeld. Het gebruik van

een woordenboek Nederlands

is bij deze praktische

examens niet toegestaan.

Alle schriftelijke examens

Alle leerwegen

Fries, Moderne vreemde talen

Alle leerwegen

wiskunde

Alle leerwegen

nask 1, nask 2

Alle leerwegen

muziek, dans, drama

cspe beroepsgericht en cpe

beeldend

GL, TL

BB, KB en GL (cspe), GL en TL

(cpe beeldend)

Bijlage 1B

Hulpmiddelen havo en vwo 2020

1. Vooraf

Jaarlijks stelt het College voor Toetsen en Examens in juni de Regeling toegestane hulpmiddelen vast. Dat is ook dit jaar het geval. De regeling voor het jaar 2020 is op 7 november 2018 aangevuld waarmee ook paragraaf 3.5 is opgenomen in deze regeling. Paragraaf 3.5 behandelt de rekenmachine met basisbewerkingen (3.5.1) en de grafische rekenmachine (3.5.2, voor wiskunde havo en vwo).

Ook is met de aanvulling van 7 november 2018 opgenomen dat er vanaf het jaar 2020 geen atlas voor havo meer is toegestaan. In het examen aardrijkskunde havo zijn vanaf 2020 ataskaarten afgedrukt bij het examen.

2. Toegestane hulpmiddelen havo en vwo 2020

vak	hulpmiddel
alle vakken	Basispakket, bestaande uit: <ul style="list-style-type: none">- schrijfmateriaal inclusief millimeterpapier- tekenpotlood- blauw en rood kleurpotlood- liniaal met millimeterverdeling- passer- nietmachine*- geometrische driehoek- vlakgum- rekenapparaat – zie 3.1 en 3.5
alle schriftelijke examens	* zie 4.2 'overige zaken' eendelig woordenboek Nederlands (zie 3.2) <i>of</i> eendelig woordenboek Nederlands-vreemde taal en vreemde taal-Nederlands (zie 3.2)
Latijn, Grieks Fries, moderne vreemde talen	Latijns resp. Grieks woordenboek (zie 3.3) woordenboek naar en van de doeltaal; Bij Engels: (op verzoek kandidaat) daarnaast ook woordenboek Engels-Engels (zie 3.4)
wiskunde A, B, C	- grafische rekenmachine (zie 3.5) - roosterpapier in cm ²
biologie, natuurkunde, scheikunde	- goedgekeurd informatieboek: Binas 6e editie of Sciencedata (zie 3.6)
aardrijkskunde	Door het CvTE goedgekeurde atlas voor het CE in 2020 is: <ul style="list-style-type: none">- Voor vwo: de Grote Bosatlas: 55^e druk inclusief aanvullend katern*;- Voor havo is geen atlas meer toegestaan vanaf 2020**
muziek, kunst (algemeen)	Computer

Voor de toelichtingen bij bovenstaande tabellen verwijzen we naar onderstaande website:

<https://www.examenblad.nl/publicatie/20180625/regeling-toegestane-hulpmiddelen/2020>